

lm
LUTHERSK MISSION

06

23. marts 2012
Årgang 112 · Løssalg 20 kr.

tro & mission

inspiration | nærvær | holdning

» Tro og følelser er begge en del af livet, og afskærer vi vores følelser fra vores Gudsrelation, ender vi med et meget, meget kedeligt liv og en meget ubibelsk tro

af Maria Schwartz Pfrogner
side 10

» Ny Testamente har den irriterende uvane at bruge ordene og grammatikken anderledes, end vore forsøg på systematik og sammenfatning egentlig har det godt med

af Leif Andersen
side 13

» Har man en forventning om, at fællesskabet bare skal komme én i møde og møde ens behov uden aktiv deltagelse fra en selv, så har man i vores optik ikke en realistisk tilgang til det sociale liv i et missionshus

af Anne Marie og Peter Rask
side 15

Skjul

Vi kan godt lide at gemme os. Gemmeleg er et hit for de fleste barnlige sjæle. Film og bøger om folk med skjulte identiteter – eller som gemmer sig for politi og andre ubehageligheder – sælger stort. Facebook har mange millioner brugere, som nyder at kunne skjule sig bag festlige billeder og trendy statusopdateringer.

I Bibelen er det at skjule sig også et gennemgående tema. Allerede på en af Bibelens første sider står der: "Da gemte Adam og hans kvinde sig." (1 Mos 3,8). Jonas skjuler sig i båden. Zakæus i træet. Disciplene bag lukkede døre.

Det er noget, der ligger dybt i os men-

sker. Vi har noget i os, vi gerne vil skjule, fordi vi inderst inde godt ved, at vi ikke er perfekte. Så vi gemmer os bag facader, løgne, undskyldninger – over for andre, for os selv og Gud.

Erkendelsen af, at vi har noget uperfekt og behovet for at skjule det, er sådan set helt på sin plads. Problemet er, når vi selv prøver at skjule os. For det kan vi ikke. I stedet for at skjule os for Gud skal vi skjule os i Gud. Dér – gemt i Guds kærlighed og nåde – bliver vores dybe behov for at skjule os mødt: "Lykkelig den ... hvis synder er blevet skjult" (Sal 32,1).

Katrine Vigilius

Torvet er åbent

Menighedsfakultetet, Dansk Ethioper Mission og Israelsmissionen har fået fælles lokaler. Et kraftcenter for teologi og mission

AF KAJA LAUTERBACH

Byggerodet var knap ryddet af vejen, da omkring 400 mennesker mødte op for at fejre det nye samarbejde mellem Menighedsfakultetet (MF), Ethiopermissionen (DEM) og Israelsmissionen (DIM). Det skete ved en åbningsfest den 9. marts.

MF har ligget i Aarhus i 45 år, mens DEM og DIM havde lokaler i Christiansfeld indtil februar i år.

"Den nye bygning tilhører alle tre organisationer, selv om den ligger på MF's matrikel," understregede formanden for DIM.

"Visionen er, at det nye sted bliver et kraftcenter for teologi og mission," siger Sune Skarsholm, der er generalsekretær for DEM.

Læs mere side 7.

FOTO: KAJA LAUTERBACH

Dåb og bibeloplæring

De nye kristne i Cambodja satser på at lære Bibelen bedre at kende, oplever Bent Olsen

FOTO: BENT OLSEN

"I Cambodja er der virkelig nogen, der satser på at lære Bibelen bedre at kende."

Det fortæller missionskonsulent Bent Olsen med stor glæde som et af højdepunkterne fra en nylig rejse til landet i Sydøstasien.

I første halvdel af marts var han i Cambodja i forbindelse med den årlige missionskonference. Med på rejsen og konferencen var også prædikant Søren Pedersen fra Nykøbing F og hans hustru, Anne Christine.

"Det var generelt meget

opmuntrende at se den variation af opgaver, LM's medarbejdere står i. LM har en stor flok medarbejdere, som gør en rigtig god indsats."

Bibelkursus

I en landsby i Siem Reap-området i den nordvestlige del af landet har missionær Axel Rye Clausen sammen med præster fra Siem Reap udbudt et toårigt kursusforløb, der netop er nået til sin afslutning.

Cirka 20 mennesker har deltaget i undervisningen og oplæringen, og missionskonsulenten deltog i af-

slutningsfesten for kurset.

Dåb og konfirmation

I hovedstaden Phnom Penh er der to kristne kollegier for studerende. Det ene får økonomisk støtte fra LM – det andet er på privat basis.

Et andet højdepunkt på Bent Olsens rejse var dåb af otte og konfirmation af seks unge fra kollegierne.

Det kristne lederpar holder andagter på kollegierne flere gange om ugen, og mange af de unge har mødt kristendommen her for første gang. Mange af dem er også de første kristne i deres familie.

kl

LM's Landsstyrelse glæder sig over partnerskab med tyske menigheder

Fra Landsstyrelsens (LS) møde den 9.-10. marts i Hillerød. Ved generalsekretær Jens Ole Christensen.

Ejendomme til salg

LS arbejder på at sælge ejendommen Københavnsvej 8 og 8a i Hillerød - den ejendom, som indtil 1993 rummede LM's sekretariat. Vi skønner, at det er muligt at få en god pris for ejendommen, og at salget kan skaffe nødvendig kapital til LM's likviditet.

Situationen omkring Industrivænget 35 - der nu rummer LogosMedia - blev også drøftet. Det er uafklaret, om vi vil sælge, leje det ud eller bruge dele af det til forskellige LM-formål.

Med hensyn til Soma Biblia Centre i Iringa Der er endnu ingen løsning på plads, men nogle principper blev drøftet. Vi prioriterer salg frem for udleje og vil i første omgang gå efter at sælge til et evangeliserende eller diakonalt formål.

Besøg af LM Kids og LMU

LS holdt møde både med en delegation fra LM Kids og LMU (separat). LS blev orienteret om drøftelserne om fusion. LM Kids udadvendte profil - som nogle steder svækkes i disse år - var genstand for drøftelse. Et centralt spørgsmål: Hvordan fastholdes LM Kids som et evangeliserende arbejde, når større dele af arbejdet nu ikke er i børneklubber, men i børnearrangementer parallelt med møder og gudstjenester?

LS drøftede med LMU sammenhængen mellem kreds/frimenighed og LMU lokalt. Vi glædede os over, at der flere steder er tættere kontakt end for år tilbage. LMU sender et brev til de lokale formænd, der udfordrer til, at ungdomsformændene overalt får en medvandrer.

Vi drøftede også, hvordan LMU's praksis med vidneforkyndere i højere grad kan brede sig til det almindelige LM-arbejde. Begrebet blev jo oprindelig født i LM.

Spørgsmålet om LMU i de store byer blev drøftet. Der blev tænkt spændende tanker om ungdomskirke eller lignende.

Orlov til generalsekretær

Generalsekretær Jens Ole Christensen måtte for to år siden aflyse en planlagt studieorlov. Den gennemføres nu fra 1. maj til midten af juli. National chef Carsten Skovgaard-Holm vikarierer som generalsekretær i denne periode.

Glæde over Budskabet

LS havde besøg af Ole Solgaard og Per Westh Jensen fra Budskabets redaktion. LS glæder sig over bladet og dets udvikling. Vi konstaterer også en ganske pæn udvikling i antallet af abonnenter på cirka 125 nye, hvoraf en meget stor del er under 30 år.

Budskabet har som målgruppe mennesker, der ønsker bibelsk fordybelse og refleksion over troen.

Næste LS-møde er den 27.-28. april i Hillerød.

AF KAJA LAUTERBACH

To tyske menigheder har i løbet af 2011 tilsammen sendt 130.400 kroner til LM.

De to tyske menigheder er sendemenigheder for det tyske missionærpar Franziska og Samuel Muck, som rejste til Tanzania som LM-missionærer sidste sommer.

Her arbejder de med nomademissionen i Tanzania ved Iringa.

En af Samuel Mucks opgaver er at undervise på bibelskolen for nomader i Ilambilole - en anden er at være med til at organisere evangelisationsture i sam-

arbejde med masaien Paulo Kurupashi, der er koordinator for arbejdet.

Mindsker omkostninger LM's Landsstyrelsen glæder

sig over partnerskabet med de tyske menigheder og den kærlighed til mission, deres økonomiske bidrag er udtryk for. "Det er dejligt, at vi kan

Samuel Muck er på vej på besøg i en masailandsby - med en ufrivillig parkering i en flod undervejs.

udsende tyske missionærer. Og det gør det ikke ringere, at deres hjemmemenigheder bærer økonomisk med og på den måde mindsker omkostningerne for os," siger resursechef Johnny Lindgreen.

essens;

Det ledende enten -eller

AF REIDAR PUGGAARD
POULSEN, LANDSLEDER I LMU
REIDAR@LMU.DK

Når man stiller spørgsmålet om, hvordan vi i LM vil eller skal organisere vores kristne fællesskaber, så er der efterhånden udviklet nogle ganske bestemte svarmuligheder.

Indtil for nylig var der to svarmuligheder 1. folkekirke, 2. frimenighed. Det bliver også omtalt som LM's to spor. I Tro&Mission nummer 5, 2012 beskriver Birger Reuss Schmidt den historiske udvikling af de to spor. Han

tilføjer dog en tredje svarmulighed, ukirkelighed. Birger formulerer sig som mange andre også gør. Det syntes jeg, er ærgerligt, for spørgsmålet er lukket og meget ledende. Svarmulighederne er givet af spørgeren.

Når nogle af os vælger ikke at svare på det lukkede spørgsmål, er det ikke, fordi vi ikke vil eller kan tage stilling, men fordi det ikke er det afgørende spørgsmål.

Vi behøver ikke vælge, om LM skal være en folkekirkebevægelse eller en frimenighedsbevægelse - vi er en missionsbevægelse.

Vi behøver ikke være så fokuseret på, lige præcis hvordan man organiserer sig, for det er ikke det væsentligste, og det er ikke det, der afgør, om man er kirke eller ej.

Det, der skaber troen og

dermed kirken, er Guds ords kraft formidlet i nådemidlerne.

Det væsentligste spørgsmål om, hvordan vi skal være kirke, bliver derfor, hvordan vi kan formidle Guds ord. Hvis vi formidler Guds ord igennem nådemidlerne, bliver vi ikke mindre kirke af ikke at vælge enten folkekirke eller frimenighed.

Valget mellem de to muligheder er ikke uvæsentlige, og vi bør hver især tænke os grundigt om.

Men ved kun at opstille de to muligheder står vi i fare for at vildlede os selv til at tro, at vi bliver kirke ved at vælge at ville være enten i folkekirke eller frimenighed.

Kirke bliver vi ved at drive mission, og derfor skal vi med frimodighed kalde os missionsforening, for det er

et fuldt ud dækkende begreb for det at være kirke.

Måske vil det være sundt for os, hvis vi i en periode satte begrebet kirke på standby, ikke fordi det er forkert, men fordi vi tænker så firkantet om begrebet. Kan vi i stedet tale om Guds rige? Hvor er Guds rige? Guds rige er der, hvor hans ord virker gennem nådemidlerne, der hvor der drives mission.

Lad os få mange flere spor i LM, og lad os nøjes med én mission. Kirkeretligt bliver det muligvis noget rod, så lad os få afklaret så mange muligheder, vi kan, inden for det kirkeretlige område, men vi må ikke lade os begrænse af de forsamlingsformer, som kirkejuraen tager højde for.

Guds rige er ikke begrænset af vores begreber om kirken.

tro & mission

Udgiver
Luthersk Mission
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 48 20 76 60, E dlm@dlm.dk
W www.dlm.dk
Ekspedition: Man-tor 9-16, fre 9-15. Gaver til missionsarbejdet sendes til giro 542 7754 eller til bank 2230 - 0100078342.

Tryk Skive Folkeblad
Oplag 3.600. ISSN 1601-975X

Redaktion
T 48 20 76 80
E tm@dlm.dk
Birger Reuss Schmidt, ansv. red.
direkte tlf. 48 20 76 83
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Ditte Olsen, webredaktør
Ole Solgaard, journalist

Bibelcitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992

Pris
Danmark: 370 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 190 kr.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 470 kr. pr. år.

Abonnement
Luthersk Mission
T 48 20 76 60, E dlm@dlm.dk
PBSnr.: 01793985, Deb.grp.: 00002
Abonnementet løber, til det bliver opsagt. Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

Annoncer
Grundpris
Kr. 8,50 pr. spaltecentimeter
Småannoncer kun for private. 125 kroner for de første 25 ord (inkl. overskrift). Derefter 6,50 kroner pr. ord - max. 50 ord.

Deadline
Stof til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 27. marts 2012.

Lokalredaktører
Bornholm
Birger Pedersen
T 56 95 05 04
E aud.birger@lic-mail.dk
København
Kim Jørgensen
T 33 21 23 95
E kimskj@mail.dk
Christina Holmegaard Pedersen
T 59 27 40 02,
E cnilima@hotmail.com
Lolland-Falster
Jan Nielsen

T 54 85 44 96
E lrn-jan@mail.dk
Vestjylland
Gunnar Riis Jensen
T 97 12 74 62,
E gunnar@riis.mail.dk
Karin Mørk Nielsen
T 75 24 30 40,
E tiko@dlgtele.dk
Østjylland
Gitte Haahr-Andersen
T 86 17 73 03
E gitte.haahr@gmail.com

Enok Sørensen; På de tværkulturelle sommerlejre finder alle et fællesskab, hvor de møder ligesindede og kan slappe af

Af alle stammer og tungemål...

På de tværkulturelle sommerlejre lærer danskerne at feste og vise deres glæde

AF BIRGER REUSS SCHMIDT

Det bliver tre lejre med deltagere af mange stammer og tungemål, når Luthersk Mission og Indre Mission til sommer slår dørene op til tre tværkulturelle kristne sommerlejre.

Arrangørerne forventer, at der på hver lejr kommer op mod 90 deltagere foruden omkring 30 medarbejdere. Deltagerne kan se frem til fire døgn med forkyndelse, fest og farver. Og det er helt sikkert, at dansk ikke vil

blive det eneste sprog, der bliver talt.

Nogle af deltagerne har fået opholdstilladelser og er bosat rundt omkring i landet. Andre kommer fra forskellige asylcentre, fordi deres asylager stadig er under behandling.

Slappe af og være tryk

Men for dem alle gælder det, at de på sommerlejren finder et fællesskab, hvor de møder ligesindede og kan slappe af.

Tværkulturel konsulent

En rask vandkamp og lejrbrøl med snobrød hører med til det tværkulturelle lejrliv.

Tværkulturelle sommerlejre

2.-6. juli på Dronninglund Efterskole
9.-13. juli på Høstlund Efterskole ved Bording
9.-13. juli på Luthersk Missions Højskole i Hillerød

Arrangør: Indre Mission og Luthersk Mission
Læs mere på www.dlm.dk/integration

Enok Sørensen, der er med til at arrangere de jyske lejre, husker særligt en afrikansk kvinde fra sidste år.

"Hun sagde, at hun på lejren for første gang i Danmark oplevede at være med i et fællesskab, hvor hun kunne slappe af og være tryk. Her kunne hun tale åbent og bygge netværk, og netop det netværk blev hendes redningsplanke i det

efterfølgende år," fortæller han.

Varieret lejrprogram

Programmet byder på både forkyndende, sociale og kreative aktiviteter for børn, unge og voksne. Og der tolkes til engelsk, swahili, arabisk, eller hvad der er behov og mulighed for. De fleste deltagere er kristne,

men der plejer også at være muslimer med på lejrene.

En sang- og vidneaften er et fast indslag. Der bliver også plads til en national aften, hvor lejren bliver en multikulturel smeltedigel med blandt andet mange forskellige musikindslag.

Enok Sørensen har været med på lejrene i flere år, og han ser også frem til denne sommers lejre.

"Jeg får selv meget ved at være med. Vi møder fantastiske vidnesbyrd, og vi beder og lytter sammen til Guds ord. Vi spiller skak og fodbold og har nogle gode fælles oplevelser. Og så lærer vi at feste og give udtryk for vores glæde. Det er vi danskere ikke så gode til, men det kan vi lære af de internationale deltagere på lejren!"

Vil udgive de nødvendige bøger

Det kan være et fremskridt at udgive færre bøger, hvis det er de rigtige bøger

Færre bøger, men bedre bøger.

Det er en del af filosofien bag beslutningen om at lade LogosMedia indgå som et underforlag i Forlagsgruppen Lohse, der ejes af Indre Mission. De to forlag har hidtil tilsammen udgivet op mod 70 titler om året, men det vil fremover gradvist blive reduceret til næsten det halve.

Til gengæld vil man så satse på at udgive de vigtige bøger. Dem, der gør en forskel. Navnet LogosMedia skal være en markør for den nødvendige bog.

"Vi skal tilbage til kun at udgive de bøger, der skaber eftertanke," siger resursechef Johnny Lindgreen, der også er fungerende forlagsleder.

Mere fokus

på den enkelte bog

Generalsekretær Jens Ole Christensen kan godt se, at det lyder defensivt at redu-

cere antallet af bogudgivelser. Men man er overbevist om, at det vil vise sig at være en fordel.

"Vi vil fremover få mulighed for at bruge lidt mere tid på den enkelte bog både i produktions- og salgsfasen. Vi vil få mere fokus på den enkelte bog," siger han.

Dermed medgiver han også, at det til tider har været svært at følge med, når der skulle udkomme 15 bøger om året, som LogosMedia hidtil har præsteret.

"Vi har udgivet bøger, som det ikke er lykkedes for os at få solgt godt nok, fordi produktionsplanen skulle overholdes, og så kom det til at gå lidt for stærkt," siger han.

Adgang til større markeder

I fremtiden vil LogosMedia som et underforlag i Forlagsgruppen Lohse derfor kun udgive omkring halvt så mange bøger. Det ventes især at betyde, at der kom-

Resursechef Johnny Lindgreen: "Vi kan koncentrere os om det, vi synes er vigtigst."

mer færre oversatte bøger. Samarbejdet med Lohse betyder, at produktion, administration og salg flyttes til Fredericia. Det sparer resurser, men skulle også gerne resultere i større oplag.

"Vi får simpelthen adgang til større markeder gennem Lohses salgskanaler til boghandlerne. Jeg er også overbevist om, at det vil være

Generalsekretær Jens Ole Christensen: "Vi vil få mere fokus på den enkelte bog."

muligt for os at sælge flere LogosMedia-bøger i Indre Missions bagland, ligesom de andre underforlag i Forlagsgruppen Lohse vil kunne sælge flere bøger hos os," siger LM's generalsekretær.

Lohsegruppen bliver et fælles forlag

Resursechef Johnny Lindgreen ser også mange for-

dele i den nye konstruktion.

"Det er smerteligt at måtte sige farvel til gode medarbejdere. Men ved at koble os på Lohse-gruppen får vi et fælles forlag, hvor vi kan koncentrere os om det, som vi synes, er vigtigst," siger han.

Resursechefen mener, at der nu er fundet en løsning, som er økonomisk bæredygtig.

"Vi er nødt til at tænke fremadrettet og overveje, hvordan vi kan sælge bøger under de vilkår, vi har i dag. Ellers bliver den kristne bog

snart historie. Bogudgivelser må godt koste noget, men der skal være sammenhæng mellem det, vi investerer, og det, vi får ud af det," siger han.

Nu ser han frem til at udgive færre bøger, men til gengæld følge dem bedre "til døds".

Selv er han i øjeblikket i gang med LogosMedias nyeste bog: *En blodrød tråd*.

"Jeg suger indholdet til mig og bliver åndeligt opbygget. Det er en bog, som virkelig siger mig noget og giver mig ny viden." *brs*

LogosMedia efter 1. april

Forlaget LogosMedia bliver 1. april 2012 et underforlag i Forlagsgruppen Lohse, der desuden består af underforlagene Lohse, Fokal, Credo og Kolon.

LogosMedias hidtidige ekspedition i Hillerød lukker ned fredag den 23. marts.

Fremover skal henvendelse ske til Forlagsgruppen Lohse via www.lohse.dk eller på telefon 75 93 44 55 mandag 9-15 og tirsdag-fredag 9-12.

etiopien;

Michael Agerbo Mørch; Jeg har lært at takke igen

DBI i Etiopien

Otte bachelorstuderende fra Dansk Bibel-Institut (DBI) har været på studietur i Etiopien fra 30. januar og tre uger frem sammen med lærerne Birgitte Kjær og Kristian Mogensen.

De unge havde undervisningsfællesskab og case-arbejde sammen med etiopiske studerende, og de fik også et indblik i missionærers hverdag og arbejdsopgaver. Begge dele satte en række livlige diskussioner i gang både af teologisk og missionsstrategisk art, og diskussionerne fortsætter i det daglige studiemiljøet på DBI, skriver Kristian Mogensen på DBI's hjemmeside.

To af de studerende: Christian Højgaard Jensen og Michael Agerbo Mørch giver et indblik i nogle af deres oplevelser og refleksioner.

Michael Agerbo Mørch er ungdomskonsulent i LMU

Christian Højgaard Jensen var volontør for LM i Tanzania i 2009-2010.

Studerende fik fornyet fokus på bøn og tak

Noget konkret, som studieturen har givet os, er et fornyet fokus på bøn.

I Etiopien beder man meget. Virkelig meget.

Vi snakkede med flere af kirkens medlemmer, og de understregede deres dybe afhængighed af Gud. For eksempel sagde en teologistuderende til mig, at han bad tre gange om dagen i forbindelse med alle måltider.

"Jeg føler mig åndeligt sulten, hvis ikke jeg får noget så ofte. Havde jeg ingen forpligtelser i denne verden, så ville jeg bede meget mere; men tre gange om dagen, det er altså minimum for mig," sagde han, og gav mig dermed en udfordrende lektie til mit eget hverdagsliv.

Hvorfor tror jeg, at bare fordi jeg får (alt for meget) mad hver dag, så har min gudsafhængighed begrænset sig til syndernes forladelse?

Min nye etiopiske ven gav mig et wake-up call og mindede mig om, at min blotte eksistens er en gave fra Gud, og at alt jeg har omkring mig, eksisterer på grund af hans gode og nådige skabervilje.

Man kan måske opsummere det så kort: Jeg har lært at takke igen! *mam*

AF MICHAEL AGERBO MØRCH

Fra 30. januar til 21. februar var jeg, som teologistuderende på Dansk Bibel-Institut, på pilgrimsfærd til Etiopien.

Vi var otte studerende og to rejseledere, der var draget af sted for at undersøge dette gamle lands kirke- og missionsliv.

Oplevelserne var talrige og mangeartede, for med to-tre aktiviteter om dagen havde vi et stramt program med mulighed for at se næsten alle facetter af det kristne trosliv i Etiopien.

En særlig stærk oplevelse for mig var dog af mere kulturel karakter, omend den har dybe rødder i Bibelen.

I Rom 12,13 siger Paulus: "Læg vægt på at være gæstfrie". Den opfordring tager de til sig i Etiopien. Vi mødte den konkret, da vi blev inviteret hjem til vicegeneralsekretæren i Mekane Yesus Kirken og hans hustru, der

FOTO: BENT OLSEN

"Vores værter diskede op med det lækreste måltid," siger Michael Agerbo Mørch.

åbnede deres hjem fuldstændigt for os, og gav os det lækreste måltid, de kunne diske op med.

I starten var vi lidt forlegne, men vi blev mere rolige,

da vores rejseleder fortalte, og sådan gør de også over for mange andre.

Det gav noget at tænke over for os danskere fra det kølige Norden, hvor vore

hjem er lukkede som østers, og hvor vi gemmer det bedste til os selv.

Paulus' ord fik her en konkret udlevelse, som blev til stor inspiration for mig selv.

En kirke med vokseværk

Når man rejser tre uger, så påvirkes man på en helt anden måde, end når man for eksempel er på lejr, hvor man jo ofte har glemt det meste tirsdagen efter. Tre uger sætter sig virkelig.

Man er mentalt træet i længere tid efter alle de mange indtryk, og der er så mange oplevelser, som lige skal igennem tankeværnen en

ekstra gang. Det er både en velsignelse og et arbejde.

Efter den første uge, hvor alt var spændende og euforisk, og pulsen var konstant høj, begyndte realismen dog langsomt at indfinde sig.

Vi indså, at den svenske teolog Agne Nordlander har ret, når han skriver, at Mekane Yesus Kirken er en kirke i vækst, men med vokseværk.

Der er problemer, og der er udfordringer - men det ser man først efter nogle uger.

Det er jo en vigtig lektie. I vores daglige arbejde kan vi hurtigt fokusere på problemerne eller de steder, hvor der er optræk til en hårknu-de. Det er helt legitimt.

Men vi må også glæde os over, at Gud arbejder i vores midte. At han velsigner os

med fællesskabet for Jesu skyld. Og der ville være meget mere eufori, også i vores midte, hvis vi bare dumpede ned én uge midt i februar. Virkeligheden er anderledes, og det er nok meget godt.

Men vi må huske, at det gode i vores fællesskab er der, også når problemerne synes at skygge for alt positivt. *mam*

Musikdebat og pornofiltre - også i Etiopien

I LM/LMU har vi i flere år haft lovssangsdebat. Bølgerne har til tider forceret havnemolen, og der er blevet sagt ting, som Paulus sikkert ville have skrevet et menighedsbrev om, hvis han levede.

Nuvel, diskussionen har også været nødvendig, for vi ønsker alle at lovprise Gud for hans mægtige frelse med vore egne personlige særpræg, og vi ønsker alle at holde det på bibelsk grund.

Man har samme diskus-

sion i Etiopien. Grunden er, at kirkerne vokser eks-tremt meget - og hurtigt - og mange unge bliver kaldet til tro på Kristus. Det er jo glædeligt!

De unge har initiativ og fremdrift og vil gerne bidrage til menighedens arbejde.

Et af de mest populære steder at gøre det er i koret. Enhver kirke med respekt for sig selv har minimum ét kirkekor og helst også en synthetizer.

Udfordringen er så, at de sange, som den nye generation spiller og synger, ofte har et meget forsimplet og ofte herlighedsteologisk indhold.

I verdens syvende fattigste land er det måske indlysende, at det ville komme snigende, men det er ikke desto mindre forkert.

Derfor kæmper Mekane Yesus Kirkens ledelse med at rumme disse gode unge og progressive mennesker

og forsøger at holde dem på bibelsk grund i deres iver efter at tilbede Gud.

Internet

For tiden har vi en kampagne kørende i LMU, hvor vi opfordrer folk til at få sig et pornofilter, fordi vi ved, at mange kæmper med porno.

I Etiopien har man en gryende internetkultur, og det medfører, ud over de mange goder, også udfordringen fra porno.

Vi snakkede med nogle af kirkens ledere, som blandt andet var ved at lave nogle internetcafeer til kirkens unge, hvor computeren havde installeret filtre, og de derfor kunne komme og surfe trygt.

Det var rart at mærke, at de tog problemstillingen seriøst, og at de også handlede på den.

En kode, der endnu ikke er knækket, er dog sekulariseringspåvirkningen fra

mediernes.

De unge møder en mangfoldighed af livssyn på nettet, og kirken ved stadig ikke, hvad de skal stille op med det. Man vil jo ikke føre diktatorisk kontrol med de unge, men man vil gerne vejlede og rådgive.

Derfor satser man, som herhjemme, på god dialog som vejen frem gennem det mangfoldige medielandskab.

mam

Christian Højgaard Jensen; Etiopien har aldrig været en koloni. Etiopierne har vidst, at de kan klare sig selv, og den mentalitet har overlevet til i dag

Frihed - en afgørende forskel

Tanzania og Etiopien ligner hinanden på godt og ondt, men der er faktisk også forskelle. Etiopiens stolte historie er en af de største

Organisationen Win Souls for God i Addis Abeba i Etiopien består af tidligere gadebørn, der nu selv hjælper gadebørn.

AF CHRISTIAN HØJGAARD
JENSEN

For 15 år siden startede tre etiopiske teenagere et modigt projekt. De ville hjælpe gadebørn i hovedstaden Addis Abeba. Projektet kunne virke uoverskueligt, for gadebørn var der i tusindvis af.

Men teenagerne klarede skærene og er i dag voksne mænd med et projekt, der gennem årene har hjulpet over 15.000 gadebørn. Flere af lederne i organisationen, der har fået navnet *Win Souls for God*, er tidligere gadebørn, der nu selv hjælper gadebørn.

Denne fantastiske solstrålehistorie er ikke den eneste i Etiopien!

Mens jeg rejste rundt i Etiopien sammen med mit hold på Dansk Bibel-Institut, mødte vi flere etiopiere med en nød for mennesker i deres land.

Etiopiere, som ikke ventede på, at missionærer kom

og hjalp ting i gang, men i stedet startede ufortrødent og kæmpede for at hjælpe mennesker.

Afrika er Afrika - eller hvad?

Studieturen var ikke mit første Afrika-eventyr, for jeg har tidligere været volontør for Luthersk Mission i Tanzania i et år. Ligheden mellem Tanzania og Etiopien er slående: den samme røde jord, et væld af glade og gæstfrie mennesker, affald, der flyder i stort set alle vejsider, og kirker, der oplever store vækkelser. Ved første øjekast er Etiopien og Tanzania altså som to dråber vand.

Men lige bag den afrikanske facade er der en forskel: historien!

Etiopien har en unik historie, for de har aldrig været koloniseret. Hvor resten af landene syd for Sahara har været kolonier under europæiske stormagter, har Etiopien klaret frisa-

Etiopien var en overgang besat af Mussolinis Italien, og dernæst under britisk herredømme, men få år senere genvandt Etiopien sin selvstændighed.

Faktum er, at Etiopien aldrig har været en koloni, og det blev jeg lynhurtigt klar over, for det er sådan etiopierne selv præsenterer deres land.

Etiopierne har vidst, at de kan klare sig selv, og den mentalitet har overlevet til i dag.

Koloniseringens dystre bagside

Som kontrast til Etiopiens stolte frihed står Tanzania med små 40-50 års selvstændighed efter en kolonisering af først Tyskland og siden England.

Sådan som jeg oplever det, har koloniseringen givet tanzaniernes selvtillid et kæmpe knæk, som er uhyggeligt vanskeligt at hele selv efter en generation.

Måske har jeg bare ikke

set nok i Tanzania, for i hvert fald har jeg ikke mødt en organisation som *Win Souls for God* i Tanzania. Jeg har til gengæld mødt en stemning af resignation, for "hvis bare der var penge nok, så kunne vi gøre så meget ..."

Du kan også finde resignation i Etiopien ligesom alle andre steder med fattigdom. Men den flotte historie giver alligevel mange etiopiere mod på fremtiden.

De tre etiopiske teenagere hører til den gruppe. Trods ganske få penge kastede de sig ud i projektet og viste dermed vejen for etiopierne.

At *Win Souls for God* er blevet så succesfuld, som det er, er der ganske givet flere grunde til end blot de enorme forskelle i de to landes historie.

Men jeg står dog alligevel tilbage med det indtryk, at etiopiernes tradition for selvstændighed generelt giver dem et løft, mens tanzanierne stadig må kæmpe for at oparbejde noget selvtillid.

En kvinde i sengen på Jinka Hospital.

FOTO: MARGIT DAHL SØRENSEN

Når lægen ikke vil hjælpe ...

Kirken i Etiopien står i en vanskelig opgave med at forene mennesker fra vidt forskellige etniske grupper i ét kristent fællesskab. Stilhed nytter intet – i stedet må kirken gribe til handling

En kvinde kommer udmattet ind på hospitalet i Jinka. Hun har gået flere dage ude fra sin lille landsby langt fra, hvad de fleste ville kalde civilisation. Hun ligner ikke flertallet med sin farverige påklædning og finurlige frisure. Kvinden er døden nær, for rejsen har blot gjort, at sygdommen har endnu mere tag i hendes krop. Men kvinden har kæmpet, for hun ved, at på hospitalet er læger klar til at hjælpe.

På hospitalet lægger man straks mærke til den fremmede kvinde fra landet. Det er tydeligt, at hun har brug for hjælp, en seng at sove i og noget medicin. Men der sker intet. Lægerne bliver blot siddende foran fjernsynet. Hvorfor?

Når stammer mødes

I Syd Omo, hvor Jinka er en af de større byer, er der mange stammer, som med et hurtigt blik ligner hinanden. Kigger man bedre efter, ser man, at selvom de fleste har specielt tøj på, er der forskel stammerne imellem.

Imellem stammerne er der ikke altid lige god stemning. Der er kamp om indflydelse, og man stoler ikke rigtigt på hinanden. Nogle er tilsyneladende mere værd end andre, og selv de højtuddannede læger går ikke af vejen for forskelsbehandling. Det er mere populært at hjælpe de mere "civiliserede" mennesker.

Ovenstående indtryk har jeg fået fra missionærerne i Jinka, som ser disse problemer jævnlige. Men de ved ikke, hvad man skal gøre ved det. Spørger man evangelisten Gebre Michael, der arbejder på Jinka Hospital, ser han kun én vej: bøn. Skal problemerne løses, må Gud gribe ind!

Enhed i Kristus

De etiopiske kristne fokuserer meget på enheden i Kristus. Jesus er ham, som forener mennesker uanset stamme og sprog! Men de etniske problemer stopper ikke ved kirkedøren. Selvom man bekender sig til enheden i Kristus, stopper man ikke automatisk med at se ned på andre etniske grupper. Det er der mange tragiske eksempler på.

For mig at se udelukker fokuseringen på enheden i Kristus ikke, at man arbejder aktivt på at løse de uenheder, der er. Lige så lidt som bøn udelukker arbejde!

Det er utopisk at forestille sig, at dybe kulturelle splittelser forsvinder i løbet af en nat – måske går der generationer, før de kristne virkelig forenes som mennesker. Men allerede nu må kirken tage nogle skridt. Kirken må se udfordringerne i øjnene, konfrontere spændingerne og ikke mindst undervise i, hvad Bibelen lærer om ligeværd og ægte konkret enhed i Kristus.

Vi må som evangelisten Gebre Michael vende vores håb til Gud, for han kan løse konflikter. Samtidig må vi styrke undervisningen af læger, sygeplejersker, kirkeledere og evangelister, sådan at vidt forskellige mennesker bliver virkeligt forenet i Kristus uden at skulle gå på kompromis med deres etniske og kulturelle baggrund.

Ved at se problemerne i øjnene og aktivt forsøge at løse dem ved bøn og undervisning kan den etiopiske kirke løse i det mindste nogle af problemerne.

chg

FOTO: MICHAEL ÅGERBO MØRCH

lm;

EN BLODRØD TRÅD GENNEM JOHANNES' ÅBENBARING

200 sider – Kr. 199,95

Logos
media
www.logosmedia.dk

Sverre Bøe

En rigtig god hjælp til den, der vil forstå mere af det fascinerende skrift "Johannes' Åbenbaring". Sverre Bøe har en fantastisk evne til at formidle kompliceret stof let forståeligt og meget nærværende.

"Han går ikke af vejen for at tage omdiskuterede emner op, men gør det med ydmyghed, varsomhed og frem for alt med dyb respekt for Guds ord."

Daniel Burgdorf,
lærer på Luthersk Missions
Højskole

Glæde over fem nye prædikanter

"Prædikanttjenesten er en livsnerv i vores arbejde, og vi er taknemlige for, at Gud giver nådegaver til prædikanttjenesten."

Det sagde afdelingsformand Jørn Bech, Bornholm, da afdelingen indviede to nye prædikanter ved afdelingsmødet 3. marts.

Også Vestjyllands Afdeling indviede tre nykaldede prædikanter ved afdelingsmødet den 5. marts.

Afdelingsformand Thomas Beck glæder sig over, at også nogle yngre mænd går ind i den vigtige opgave som fritidsprædikant.

kl

Filip Oehlenschläger, Rønne, 37 år, maskinmester på Østkraft. LM-missionær i Iringa, Tanzania fra 2003-2006.

Peter Techow, Rønne, 38 år, præst i Bornholmerkirken. Tidligere prædikant i LM København og landsungdomssekretær i Luthersk Missions Unge.

Søren Andersen, Tarm, 40 år, lærer på Sædding Efterskole. Uddannet bankassistent, LM-missionær i Peru fra 2001-2008.

Karsten Christensen, Harboøre, 38 år, sognepræst. Cand.theol. fra Aarhus universitet og Menighetsfakultetet i Oslo, lærer på LMH E03.

Jeppe Haahr Nielsen, Krusbjerg ved Ølgod, 29 år, arbejder med landbrug. Uddannet landmand.

www.dlm.dk
www.lmu.dk
www.lm-kids.dk

To nye volontører

Ægteparret Sofie og Michael Larsen fra Rødovre er blevet ansat som volontører i Soma Biblia (SB) i Dar es Salaam i Tanzania fra den 14. april og to måneder frem.

Michael Larsen, 24 år, skal arbejde med en opdatering af SB's lagerstyring. Han studerer erhvervsøkonomi ved Copenhagen Business School og skal bruge arbejdet som en del af sin bacheloropgave.

Sofie Larsen, 23 år, skal også hjælpe til på lageret, men skal primært passe sit medicinstudium med nogle praktikdage på hospital/klinik.

Pusterummet i Lobbæk

AF BIRGER PEDERSEN

Luthersk Mission i Lobbæk havde i sommer besøg af LM Kids' bil "Boblen". Den vakte opsigt i den lille by. Og gennem aktiviteter i Medborgerhuset gav det missionsforeningen kontakt til en del mennesker i lokalsamfundet.

Da Boblen var væk, håbede man, at der var grundlag for at fortsætte kredsens børneklub. Men tilslutningen var meget ringe. Og i løbet af efteråret overvejede man, hvordan man igen skulle få kontakt til byens befolkning.

Torsdag den 1. december 2011 åbnede man så "Pusterummet" i mødelokalet på Olesvej. Den første gang var tilslutningen ringe, men de næste gange var der otte til ni mennesker, som ikke ellers kom i missionshuset. Det forudsætter dog et ihærdigt arbejde med at indbyde.

Programmet for en aften består af forskellige aktiviteter: klippe/klistre, leg og spil. Der synges og holdes andagt, og til sidst serveres der lidt spiseligt. Ifølge indbydelsen er formålet at "værne om mennesket i hverdagen og skabe rum for den enkelte". Og det er planen at åbne Pusterummet den 1. torsdag i hver måned.

Formanden for LM-kredsen, Bendt Jensen, siger, at man er glad for den kontakt, man på denne måde får til lokalsamfundet. Håbet er selvfølgelig, at der er nogle, som også vil komme til de ordinære møder, og at man igen kan få gang i børneklubben.

Godt sommerhus i Vendsyssel udlejes. Gerå ved Aså. Rolige omgivelser, natur-skønt, børnevenligt, vandsiden, rummelig stue. Rimelig pris. Weekend eller ferie. Ring og hør. Tlf. 98466331.

Sommerhus på Midtbornholm i stille skovområde til leje. 6 sengepladser. 1.900 kr./uge. Dog 2.700 i skoleferien. Mogens Kofoed Pihl. www.oelene.com. Tlf. 57832250 / 20747886.

Holland 22. - 27. april

- Heltagstur til Amsterdam
- Heltagstur til Keukenhof blomsterpark
- Træskoværksted & hollandske møller
- Rundvisning på gård med eget mejeri

Rejseledere: Karin & Leif Thyssen, Skjern
Pris: Kr. 5.995,- pr. person i dob. vær.

Tilmeld dig i dag!

75 92 20 22
fxr@felixrejser.dk

felix
rejser

SYNG DEN IGEN

En lovsangsaften m. bl.a. Kvistgårdkoret.

Lørdag d. 14. april 2012 kl. 19 -22.

Sted: Bethesda, Rømersgade 17, København K.

Billetpris v. indgang 100 kr.

Læs mere på www.syngdenigen.dk.

STUBBEKØBING EFTERSKOLE En særlig skole til særlige behov

Lille prøvefri efterskole, der har fokus på den enkelte elev, kombineret med faglighed, kreativitet og livsglæde.

Grundlinien LivogLær (almendannende for 8. og 9. årg.)
Fremtidslinien LivogBro (forberedende til uddannelse på EGU eller EUD for 10. årgang)
Uddannelsen LivogJob (3-årig uddannelse til unge med særlige behov)

Korselsordning til Jylland.
Tlf. 54 44 17 00
www.stubbekoebingefterskole.dk
Skolen er oprettet af Luthersk Mission

Bed for Tyrkiet!

Vil du forpligte dig til at bede regelmæssigt for Tyrkiet samt modtage nyheder og takke- og bedeemner? Så tilmeld dig LM's forbønsnetværk for Tyrkiet. Følg vejledningen på dlm.dk/tyrkiet

PSYKOTERAPEUTISK BEHANDLING

v/ Connie og Mads Noer, Munkeparken 115, 6240 Løgumkloster

Samtaleterapi - individuel, par, familier

Personalerådgivning - supervision, coaching, undervisning

Konsultation - Esbjerg, Kolding, København, Løgumkloster

Tlf. 74744649 · E-mail: noer@familieterapeuter.dk

Hjemmesiden: www.familieterapeuter.dk

Vi har mere end 15 års erfaring på området!

Medlem af psykoterapeutforeningen MPF

kirke;

Bodil Skjøtt og Sune Skarsholm; God teologi bliver til i mødet med levende mission

"Areopagos" er nu i Aarhus

Generalsekretærer ønsker, at Torvet skal præges af tværfaglighed, gæstelærere og anderledes dufte

AF KAJA LAUTERBACH

"Tværfaglighed. Gæstelærere fra Afrika og Israel. Anderledes dufte. Det er nogle af de ting, som gerne skal præge vores nye samarbejde og fælles lokaler."

Det udtrykte Bodil Skjøtt og Sune Skarsholm, der er generalsekretærer for henholdsvis Israelsmissionen og Dansk Ethioper Mission, i deres indlæg i forbindelse med åbningen af Torvet i Aarhus den 9. marts.

De to organisationer har indgået et samarbejde med Menighedsfakultetet (MF), og de to generalsekretærer glæder sig til det teologiske samarbejde.

"Vi kan trække på de teologiske studenter analysearbejde på det, vi arbejder med. Og god teologi bliver til i mødet med levende mission," sagde de.

Dør til det globale rum
Fakultetsleder på MF Jørn

Jørgen Jørgensen er formand for Menighedsfakultetet. Her står han med en model af de nye lokaler.

Henrik Olsen glædede sig over, at den nye bygning, Torvet, har tilført mere åbenhed til den 30 år gamle MF-bygning.

"Grunden er et vækstområde. En dør til det globale rum. Mange vægge er af glas og er gennemsigtige, så vi kan se og have større betydning for hinanden. Samtidig er her plads til langsomhed og fordybelse i kristenlivet," sagde han.

Snak og fordybelse
Israelsmissionens formand Kai Kjær-Hansen fortalte, at det hele begyndte med et udfordrende spørgsmål fra MF's daværende fakultets-

FOTO: KAJA LAUTERBACH

leder Ingolf Heno Peder- sen i 2010 om, hvorfor missionsselskaberne ikke kom til Aarhus, hvor de unge var.

"Nu har vi Torvet. Det skal være som torvet Areopagos

på Paulus' tid med plads til snak og diskussioner, men også teologisk fordybelse," sagde han.

"Måtte der udgå vidner om evangeliet, Jesus, fra det."

Formaning og kærlig kritik

"Nu bor I tre forskellige organisationer i samme hus. Jeg formaner jer til at forliges, så I ikke skal bruge jeres resurser på at løse konflikter, men kan bruge dem på det, det drejer sig om: at kundgøre Guds nåde til frelse for mennesker."

Det sagde advokat Aksel Holst Nielsen i sin hilsen til Menighedsfakultetet, Dansk

Ethioper Mission og Israelsmissionen ved åbningen af Torvet. Han talte på vegne af alle vennerne af de tre organisationer.

Hans hilsen var den første af syv fra forskellige grupper, som de tre organisationer havde udvalgt. Deres ønske og hensigt var, at alle med tilknytning til en eller flere af organisationerne

kunne føle sig repræsenteret.

Husk at række ud

Journalist Anders Laugesen talte på vegne af de kærlige kritikere.

"Jeg værdsætter virkelig det arbejde, I har gjort, men som jeg ser det, skal I passe på, at I ikke begynder at klumpe sammen. Når salt gør det i saltbøssen, kan

det have meget svært ved at komme ud," sagde han.

"Husk at blive ved med at række ud til og samtale med os, der også er en del af kirken - omend en anden fløj."

Nuværende og tidligere studenter på Menighedsfakultetet, naboer, tidligere missionærer og andre faggrupper bragte også hilsner.

kl

DBI vil give stipendier

Christian Jensen, ny formand for DBI.

Dansk Bibel-Institut (DBI) har på et bestyrelsesmøde den 11. marts besluttet at tilbyde kommende studerende stipendier, mens de går på DBI. Stipendierne vil udgøre 4.000 kroner det første studieår, hvor der kan suppleres med lån. De følgende studieår vil de studerende kunne få 30.000 kroner årligt.

DBI-rektor Børge Haahr Andersen erkender, at det er et stort spring at tage for en institution, som er så økonomisk presset som DBI.

"Men vi tror, det er nødvendigt for at kunne overleve på længere sigt," siger han.

Ordningen vil koste op mod 1,2 millioner kroner årligt, når den er fuldt indfaset, men så mange ekstra gaver bliver der dog ikke brug for.

"Vi knytter nogle arbejdsopgaver til stipendierne, som er meningsfulde for studenterne og aflastende for DBI's økonomi," siger Børge Haahr Andersen.

Det gælder for eksempel opgaver i informationsarbejdet. Det ventes at indbringe besparelser på 200.000 kroner. Det nye samarbejde med Fjellhaug Misjonhøgskole medfører andre besparelser, som kan bruges til formålet.

"Men vi bliver nødt til at bede vores venner om et ekstra løft i gaverne fra 2013. Til gengæld forventer vi også, at vi med den nye ordning vil få flere studenter og dermed også få mere ud af de gaver, vi får," fortæller DBI-rektor Børge Haahr Andersen.

Han oplyser, at bestyrelse og medarbejdere har gjort det til et dagligt bedemne at bede om mindst 20 studenter på bacheloruddannelsen og mindst ti på den åbne uddannelse, når der skal optages nye studenter til sommer.

På styremødet skiftede DBI også formand. Det blev den hidtidige næstformand, civilingeniør Christian Jensen, Skærbæk ved Fredericia. Han afløser sognepræst Flemming Burgdorf, Vang, på posten.

brs

Retten til Liv får mindelund

Retten til Liv har fået overdraget abortmindelunden i Vedersø, der blev anlagt i 1999 for at mindes de mange uskyldige ofre for den legale abort.

Grunden har været i familien Munks eje, siden digterpræsten Kaj Munk var sognepræst i Vedersø, og sønnen Arne Munk stillede grunden til rådighed for foreningen i 2002.

Lokal politisk modstand gjorde, at foreningen ikke kunne udbygge stedet efter sin oprindelige plan, og siden 2007 har Abortmindelunden levet et stille liv.

Formålet med mindelunden har hele tiden været at fastholde de ansvarlige for abortovergrebene og kalde det enkelte menneske til handling. Nu vil Retten til Liv benytte stedet til forskellige aktiviteter inden for reglerne for, hvad der må foregå på en privat grund, oplyser landssekretær Ellen Højlund Vibe.

brs

Åndelig omsorg på nettet

Hvordan agerer jeg, når en patient siger, han er bange for at dø? Eller når en beboer ikke ønsker at leve? Hvordan kan jeg hjælpe en patient med at tro, hvis jeg selv tvivler? Svaret på den slags spørgsmål kan man nu finde på hjemmesiden www.aandeligomsorg.dk, der lanceres af Dansk Kristelig Sygeplejeforening. Ideen er at skabe et forum, hvor plejepersonale kan hente viden, udveksle erfaringer og blive inspireret til at yde åndelig omsorg i deres daglige praksis.

Hjemmesiden indeholder blandt andet sygeplejefortællinger og en brevkasse. Man kan også finde informationer om aktuelle kurser, litteratur, artikler og projekter med relation til åndelig omsorg.

brs

Menighedsfakultetet (MF) blev oprettet i 1967. Visionen er at uddanne engagerede præster og andre Ordets tjenere til ved Åndens hjælp at virke til menneskers frelse og Guds riges vækst.

MF har 37 fuldtids-bachelorstuderende, og knap 10 har læseplads.

Læs mere på www.teologi.dk

Dansk Ethioper Mission blev oprettet i 1948. De driver mission og udviklingsprojekter i Etiopien, Liberia og Guinea.

Dansk Ethioper Mission har 16 udsendte medarbejdere i Afrika.

Læs mere på www.dem-dk.dk

Israelsmissionen blev oprettet i 1995. Organisationens hovedformål er at bringe evangeliet om Jesus af Nazaret, Messias, tilbage til det folk, de har fået det fra: jøderne.

Israelsmissionen har 12 udsendinge i Israel - heraf otte volontører.

Læs mere på www.israel.dk

mission;

Stefan Paas; I kirken skal der være plads til at være undervejs - til tvivl og kritik. Og det kan man kun give plads til, hvis man er klar om sin lære og sin overbevisning

Nutidens religion er patchwork

Hjertet af kristen mission er at forandre mennesker – ikke struktur, mener hollandsk evangelist

Tro og Mission sætter her i foråret fokus på 1:1 mission (udtales en-til-en-mission). Det handler om at møde mennesker enkeltvis med evangeliet i hverdagen. Skriv til os om, hvis du har ideer eller erfaringer, der kan inspirere andre læsere!

AF KAJA LAUTERBACH

"Sande kristne har altid været et mindretal, men de har tidligere været accepteret i det hedenske samfund, og deres tro og samvittighed har haft en "stedfortrædende" virkning for hele samfundet. Ligesom kristendommen som sådan har givet mening for de fleste."

Sådan beskrev den hollandske evangelist og missiolog Stefan Paas situationen i Europa for få årtier siden. Det gjorde han den første marts i en temadag på Dansk Bibel-Institut (DBI) om at være missionar kirke i et efterkristent samfund. Cirka 40 mennesker deltog i temadagen, som var arrangeret af DBI og en række kirker og institutioner.

Stefan Paas fortsatte med at pege på nogle af de udfordringer, der er nu, hvor båndet mellem kulturen og de kristne er blevet langt svagere, og mange lever som navnkristne eller kristne hedninger, som han kaldte det.

Nødvendig kilde til kultur
Stefan Paas beskrev situationen i Danmark og Holland som patchwork-religion.

"Nutidens mennesker vil

gerne have med Jesus at gøre, men ikke med kristendommen som en institution. De tager sandheder mange steder fra - kirkens bud på lige fod med alle mulige andre - og stykker deres egen religion sammen," sagde han.

"Samtidig erkender mange i kultureliten, at kristendommen er en nødvendig kilde til kultur - selv om de vil undgå kristendom for alle. Måske erkender de det endda mere, end vi selv gør ..."

"Mennesker i dag kender ikke de kristne ord og begreber - de taler ikke 'kristensk'. Og vi kan heller ikke forvente, at de accepterer Bibelens autoritet," sagde han og pegede på, at mission er at skabe en forbindelse fra dagens menneske til evangeliet. Uden at det sker, vil kirken dø ud.

"Hjertet af kristen mission er at forandre mennesker - ikke struktur."

Fællesskab med Jesus
Stefan Paas understregede, at kristne skal lære, at de ikke ejer samfundet, men er fremmede. Mennesker vil kun lytte, hvis de kristne afgiver kontrollen og viser sig som de svage.

"Vi må ikke bruge de ti bud til at gøre vores moral

Omkring 40 mennesker hørte Stefan Paas' foredrag på DBI om at være missionar kirke i et efterkristent samfund.

til en afgud. Så overtræder vi nemlig det første bud om ikke at have andre guder," anførte han.

Mange mennesker tænker om kirken som en bygning eller institution, men kirken er der, hvor mennesker er sammen med Jesus.

Det er vigtigt, at kirken afspejler fællesskab og kærlighed, der bygger på Ny Testamente. Det er netop kærlighed og nærvær, der taler til dagens mennesker, mener Stefan Paas.

Et svælg mellem det kristne liv og Bibelen skaber derimod en troværdighedskløft.

"Kristendom handler ikke om, at gode mennesker bliver belønnet - det handler om efterfølgere af et menneske, Jesus, der blev straffet, selv om han var god."

Stefan Paas mindede des-

uden om, at det er vigtigt at være klar til at tilpasse sig ændringer i befolknings-sammensætningen.

"I kirken skal der være plads til at være undervejs - til tvivl og kritik. Og det kan man kun give plads til, hvis man er klar om sin lære og sin overbevisning."

Til stede i offentlige rum
Om aftenen fortsatte temadagen med en drøftelse mellem Stefan Paas og deltagere.

Drøftelsen blev indledt med to bestilte indlæg fra de danske missiologer Birger Nygaard, der er leder af den danske sektion af missionselskabet Areopagos, og cand.theol. Jeppe Bach Nikolajsen, som har skrevet en ph.d. om at være kirke i et efterkristent samfund.

Jeppe Bach Nikolajsen

begyndte med at slå fast, at der er behov for at udvikle en missionar kirke, der er defineret af den danske, lutherske kultur - både i teori og praksis.

"Og så skal vi slå fast over for hinanden, at Danmark er et missionsområde. Danskerne har behov for at lægge mærke til, at der er kristne i det her land. Vi skal være vidner i det offentlige rum. For eksempel bede bordbøn, når vi tager på restaurant."

Birger Nygaard viste en

statistik om, at der er en svag stigning i generel tillid til kirken blandt danskerne. Samtidig bekræftede han, at patchwork-religionen også er udbredt blandt danskerne.

"Danskerne religion er ikke svindende, men omstruktureret. De siger ja til det positive og individuelle, men nej til det negative og fælles."

"Mennesker i dag kender ikke de kristne ord og begreber - de taler ikke 'kristensk'," siger Stefan Paas.

1:1 mission og traditionel mission - hvad er forskellen?

AF AFDELINGSFORMAND KIM HJERMIND, KØBENHAVN

Strategien i megen traditionel mission består i, at man inviterer til møde. Man siger med andre ord til en kollega:

- Du skal tage med mig hen til et fremmed sted, hvor du aldrig har været før.
- Du skal møde op på et tidspunkt, som hverken passer dig eller din familie.
- Du bliver ene fremmed blandt en masse mennesker, som alle kender hinanden.
- Du må forvente at få evangeliet fortalt i et meget indforstået sprog.
- Du må være klar over, at han, der taler, ikke kender dig.

1:1 mission handler om at være kristen i hverdagen og bruge de anledninger, Gud giver:

- Lad folk vide, at du er kristen, men gør det på en afslappet måde.
- Spørg folk om deres åndelige overbevisning, og lyt til dem.
- Få dem til at fortælle om deres problemer. Udvis empati, og bed for dem.
- Del din tro med dem og fortæl, hvordan den har hjulpet dig.
- Del en bog med dem.
- Lyt efter og spørg til deres indvendinger. Tal om dem.
- Inviter dem med i kristne fællesskaber.

100 år;

Lilly Munch; I gamle dage gik prædikanterne mere direkte på. Man blev klar over, at man var en synder

Jeg længes efter vækkelse og mere alvor

Lilly Munch har levet i 100 år og altid haft et godt humør. Men hun synes, de nye generationer tager kristendommen for let. Har I jeres sag med Gud i orden? spørger hun

AF BIRGER REUSS SCHMIDT

Fem børn, 21 børnebørn, 49 oldebørn og otte tipoldebørn.

Så mange efterkommere er det indtil videre blevet til for Lilly Munch fra Aakirkeby. Og når svigerbørn og ægtefæller til både børnebørn og oldebørn lægges til, så bliver tallet trecifret – og alle mødes den 24. marts, når Lilly Munch fejrer sin 100 års dag.

"Men vi har altid været mange til fødselsdage i vores familie," som hun siger.

Hjemmelavet bagværk
Hørelsen er ikke, hvad den har været, men hukommelsen er helt intakt. En af stuerne i hendes hus er tapetseret med familiebilder. Og der er ingen tøven i stemmen, når personerne bliver præsenteret.

Der er styr på alle navne og tilstødende familier på stamtræet. Og hvem journalisten fulgtes med, da han for 34 år siden sidst besøgte hende, kan hun også huske.

Kaffen serveres med både vandbakkelse og roulade, begge dele hjemmelavet.

Men hvorfor staver børnene Munk med "k", mens hun staver det med "ch"?

"Jo, der står godt nok Munk på attesterne, men vi har nu altid kaldt os Munch," siger hun. Og signalerer, at der med til slægtsnavnet nok også hører en god del beslutsomhed.

Godt liv – godt humør
Hun voksede op i begyndelsen af 1900-tallet i Østermarie sammen med syv søskende. Og hvis nogen skulle tro, at friskoletanken hører den sidste generation til, kan man tro om. Hun gik nemlig på Luthersk Missionsforenings friskole i Østermarie.

"Det var missionsfolkene børn, der gik der, og vi gik i skole hver anden dag. Det tog en hel time at gå hver vej. Dengang var der jo ingen

transport."

Lilly Munch husker, da bilerne kom til Østermarie. El-løby var en af de første, der fik bil, og så følger en række andre navne på bornholmske LM-slægter.

Lilly Munch blev gift med gårdejer Johannes Munch, der døde i 1977. Hun må konstatere, at hendes høje alder betyder, at der ikke længere er en eneste af de jævnaldrende venner tilbage. Men det hul bliver så rigeligt fyldt ud af børn og børnebørn, hvoraf en del bor på Bornholm og er flinke til at komme forbi. Så hun ser tilbage på de mange år med taknemmelighed.

"Jeg har haft et godt liv og et godt humør. Det har hjulpet mig," siger fødselaren.

Hun glæder sig også over et godt helbred. Bortset fra nogle "småskavanker" har hun aldrig været rigtig syg.

"Så det var lidt mærkeligt, da mine tre sønner alle havde brug for lægehjælp her først på året," erkender hun.

Tab kender hun også til. Hun har mistet både en søn, en svigersøn og en svigerdatter.

Guds ord stod højt

Når hun tænker tilbage på gamle dage, er det især den plads, som Guds ord havde i LM-samfundet, der optager hende.

"Guds ord stod virkelig højt. Prædikanterne havde omsorg for tilhørerne og sørgede for, at vi fik noget med os fra møderne. Der var alvor og vækkelse, og der kom mange nye med," husker hun.

Der var især åndeligt røre, når der kom prædikanter fra Jylland, og søndagsmøderne blev suppleret med møderækker. Hun nævner navne som Niels Nielsen og Christian Jepsen.

Oftentimes kom der også nordmænd og enkelte gange svenske prædikanter på besøg. Og de boede ofte på Kratgaard hos Lilly og Johannes Munch.

"Der kom mange til aften-

"Guds ord stod virkelig højt, da jeg var ung. Prædikanterne havde omsorg for tilhørerne og sørgede for, at vi fik noget med os fra møderne. Der var alvor og vækkelse, og der kom mange nye med," husker Lilly Munch.

møderne, og der var mere vækkelsesforkyndelse end i dag. Ofte blev der prædikeret om Jesu genkomst. Prædikanterne gik mere direkte på. Folk talte om, at ordet stak dem i hjertet. Man blev klar over, at man var en synder."

For hende selv blev kristendommen alvor, da hun i 1931 var på Luthersk Missions Højskole (LMH) i Hillerød. Det var forstander Frits Larsen, der hjalp hende til tro.

"Det gik op for mig, at jeg er en stor synder. Det blev

alvorligt for mig, at jeg ikke var frelst. Men jeg fik også evangeliet tæt på. Jeg så, at jeg virkelig er fri. Jesus har ordnet alt for mig. Jeg skal ingenting gøre selv, men må bare takke ham!"

"Jeg var meget glad for at være på LMH, men Frits Larsen var jo også bornholmer."

Det går for let i dag
Når hun sammenligner forkyndelsen i dag med dengang, savner hun vækkelsetonen.

"Man tager kristendommen for let i dag. De unge

er meget kritiske og vælger de prædikanter fra, som de ikke vil høre. Det er meget dårligt," siger hun.

Hun savner mere alvor. Synes der er for lidt stilhed. For mange lette arrangementer. Og så bryder hun sig ikke om den nye musik.

"Jeg husker prædikanter som Carl Adolfsen og Peter Svendsen. Deres prædikener var gennemsyrede af Guds ord. Jeg fik meget ud af at høre på dem. I dag er man optaget af så meget andet, og mange prioriterer ikke at komme til møderne."

"Har I jeres sag med Gud i orden, tænker jeg."

Fordi hun har svært ved at høre, kommer Lilly Munch ikke længere i missionshuset, hvor hun ellers hører til. Til gengæld har hun stor glæde af at lytte til LUMI Radio Bornholm. Hun ser også tv-gudstjenesten søndag eftermiddag.

"Jeg er glad for salmesangen, men de fleste præster har ikke noget at sige. Deres prædikener er uden indhold," vurderer hun.

En alvorlig tid

Når Lilly Munch ser tilbage på sit 100 år lange liv, tænker hun på sin svigermor.

"Hun talte ofte om, at det skal blive svært i de sidste tider, hvor de barnagtige skal styre landet. Det er jo det, vi ser med den nye kirkeminister. Det er skrækeligt, at han kan lave sådan en revolte."

Men også i LM går det tilbage. Det er meget tydeligt for eksempel i Østermarie. Her var hendes mand med til at bygge missionshuset.

"Men i dag kan de jo være i den lille sal. Mange unge familier er rejst over," siger hun.

Selv om hun ikke kommer meget rundt, følger hun godt med. Hun ved, hvor mange der kommer til møderne, og hvor missionshuset er blevet nedlagt. Og på sofaen ligger bogen *Kald og pligt* om LM's tidligere generalsekretær Leif Rasmussen.

"Den er meget interessant at læse."

"Jeg synes virkelig, det er en alvorlig tid, vi lever i. Vi vil komme til at opleve, at mange falder fra. Det er hårdt at tænke på, når man har en stor familie."

På den baggrund er det vigtigt for Lilly Munch at bede, og det gør hun gerne to gange om dagen. Og så konstaterer hun, at evangeliet er kommet til at betyde endnu mere for hende nu, end det gjorde før.

"Jesus er blevet større for mig på mine gamle dage."

FOTO: Mogens Munk

følelser;

Maria Schwartz Pfrogner; Skrev vi lovsange i dag, som David skrev salmer, ville vi hurtigt få kritik for, hvor følelses-fokuserede og teologisk ukorrekte de var

Troen er ikke følelsesløs

Følelser er virkelige - men vi skal huske, at de ikke altid reflekterer hele sandheden

AF MARIA SCHWARTZ PFROGNER

"Tro handler ikke om følelser ..." Igen og igen har jeg, især som helt ung, fået denne påmindelse stukket i hovedet af kristne forkyndere.

Jeg hørte engang en taler, som talte om at elske Gud af hele sit hjerte, sind og sjæl. Da jeg bagefter spurgte, hvad Bibelen mon mener med "hjerte", blev jeg nærmest afbrudt af taleren, som var så ivrig efter at minde mig om, at det jo ikke handler om følelser.

Jeg kender godt tanken bag: Nogle (og måske især unge) mennesker har tendens til at lade deres følelser være termometer for deres relation til Gud, og det er jo ikke holdbart. Men jeg hører også denne tøven med at bringe følelser ind i troslivet, når jeg som sjælesørger møder medmennesker: "Jeg ved jo godt, at min tro ikke handler om følelser, men jeg føler mig bare så ..."

Følelser og tro er en del af livet Denne myte om, at følelser ikke har med troen på Jesus at gøre, vil jeg gerne mane i jorden her og nu. Tro og følelser hænger i den grad sammen!

Vi må holde op med at være så bange for at blande tro og følelser sammen. De er begge en del af livet, og afskærer vi vores følelser fra vores Gudsrelation, ender vi med et meget, meget kedeligt liv og en meget ubibelsk tro.

David – en mand efter Guds

"Hvis vi afskærer vores følelser fra vores Gudsrelation, ender vi med et meget, meget kedeligt liv, og en meget ubibelsk tro," siger Maria Schwartz Pfrogner fra Randers. Hun studerer musikterapi og holdt et oplæg om musik og følelser på konferencen WorshipToday i 2011.

hjerte – var for eksempel en utrolig emotionel mand, og man må sige, at han tog alle sine følelser med ind i sin relation til Gud.

Skrev vi lovsange i dag, som han skrev salmer, ville vi hurtigt få kritik for, hvor følelses-fokuserede og teologisk ukorrekte de var.

Men David tager i Salmernes Bog ofte udgangspunkt i sine egne følelser og oplevelser, hvor teologisk ukorrekte de end måtte være. Og vi har lov at gøre det samme.

Følelser over for Gud

Jeg tror endda, at vi har behov for at gå ind og undersøge vore følelser over for Gud noget mere. Hvordan er de? Hvordan påvirker de min tro? Hænger Guds ord og mine følelser

sammen, og hvis ikke, hvordan vælger jeg at leve i dette paradoks?

Følelser er Guds-skabte, og vi må tage dem med ind i vores relation til ham. For hvad er en relation – et ægteskab eller et venskab – uden følelser?

Uden udtryk for vrede, glæde, sorg og frygt bliver din relation til Gud virkelig indsnævret, og du afskærer en stor del af dig selv fra dit gudsforhold. Vær ikke bange for at tage følelser med ind i dit trosliv.

Følelser taler ikke altid sandt

Når det er sagt, kommer så også denne vigtige huskeregel: Følelser taler ikke altid sandt.

De er virkelige nok og føles også sådan. Men det betyder ikke, at de

altid reflekterer sandheden.

Som kvinde har jeg god erfaring med, hvordan mine følelser kan farve en situation på forskellige måder:

Jeg har haft en dejlig rolig dag, har godt overstået dagens gøremål og sætter mig i sofaen med husets sidste stykke kage. Min mand kommer, sætter sig og spiser den sidste bid af kagen, og jeg tænker for mig selv:

"Hvor dejligt, at vi sådan kan dele alting sammen," mens jeg føler mig glad og tilfreds.

En anden dag er alt gået skævt, jeg har intet nået, er træt og stresset. Jeg sætter mig i sofaen med husets sidste stykke kage. Min mand kommer, sætter sig og spiser

den sidste bid af kagen. Og så falder der brænde ned! At man ikke kan have noget for sig selv i dette hus, og så videre, og så videre.

Sofaen, kagen og manden er præcis de samme. Situationen er den samme. Det eneste, som er forskelligt, er mit humør og mine følelser, og de gør hele forskellen.

Det er vigtigt at minde sig selv om, at følelser ikke altid taler sandt. Det betyder ikke, at de ikke må få plads – det betyder bare, at de ikke skal have det sidste ord. Det skal Gud.

Følelser er gudskabte gaver

Som Martin Luther siger: "Tro ikke din samvittighed og dine følelser mere end det ord, som Herren, der modtager syndere, prædiker for dig".

Men derfor skal vi alligevel ikke være bange for at tage vore følelser og oplevelser med ind i vores gudsforhold. I bønner, samtalen med hinanden, vidnesbyrdet og forkyndelsen. De er en del af dit liv, og Gud ønsker at være en del af selvsamme liv.

"Jamen, kan det ikke komme til at kamme over og blive noget værre hysteri det hele?" spørger en eller anden.

I den danske, kristne kultur, vi lever i, tror jeg, der er større fare for, at vi lukker af for vore følelser, end at vi lader dem løbe af sted med os.

Følelser og oplevelser er gudskabte gaver, som giver farve og krydderi i vore liv og relationer. Troen er naturligvis ikke centreret om, hvad jeg føler for Gud og andre nu og her, men jeg inviteres til et ærligt og helt liv sammen med Gud, hvor også følelserne får plads og ånderum.

Gud har givet følelserne før syndefaldet

AF KAJA LAUTERBACH

Følelser har fyldt enormt meget i LM gennem tiden – selv om man altid har sagt, at man ikke må stole på følelser. Også i forkyndelsen – tidligere havde man bare ikke noget godt at sige om dem.

Det er Peter Rask fra Silkeborg helt overbevist om. Han er præst i LM-frimenigheden Kirken ved Søerne i Silkeborg.

"Da jeg var ung i 1980'erne, var der imidlertid kun plads til ét bestemt følelsesmæssigt spor, og jeg har senere fundet ud af, at det ligner Rosenius' følelsesmønster,"

siger han.

"Rosenius havde en del melankolske træk, og han skriver enormt følelsesladet. Hans følelser blev en skabelon for sand omvendelse. Man skulle være knugget af synden rent følelsesmæssigt."

Senere, da der blandt andet gennem Oase-menighederne kom mere fokus på følelser, blev man forskrækket i LM og valgte at gå i forsvarsposition i stedet for at udruste LM'erne til at navigere i den nye situation, mener Peter Rask.

Følelsesmæssigt i stykker

"Følelser er imidlertid ikke et resultat af syndefaldet. Gud har gi-

vet os dem inden, men vi har ikke formået at give plads til et varieret udtryk for dem," siger Peter Rask og peger på, at første trosartikel og talen om, at mennesket er underfuldt skabt har fyldt for lidt.

"Netop fordi vi i LM har været så dårlige til at tale om følelser, er mange gået følelsesmæssigt i stykker. De har forvekslet talen om, at man skal være knugget af synden, med, at det er bedst for én at have et lavt selvværd."

Også en intellektuel side

Peter Rask tror ikke, man kan skille tro og følelser ad. Følelser er Guds gode gave til os. At være

"Følelser er Guds gode gave til os," siger Peter Rask.

personligt kristen involverer hele menneskelivet. Hvis man vil putte følelser og tro i to forskellige rum, lægger man byrder på mennesker i stedet for at tage dem alvorligt.

"Nogle steder fylder følelser næsten for meget i dag, og det er også usundt. Der er nemlig også en intellektuel side af kristendommen," siger Peter Rask og illustrerer de to sider ved at pege på to bøger i

Bibelen: Johannesevangeliet, der er meget sanselig, og Romerbrevet, der er mest til hovedet.

"Udfordringen er at tale sundt og godt om følelser – og give plads til følelser og sanser – men samtidig holde fast i, at noget er objektivt sandt. Det er en balancegang, som vi skal øve os på," siger han.

Peter Rask erkender, at han lever mest i hovedet og ikke fatter det med sanselighed, men vil gerne give plads til det, fordi det betyder meget for nogle mennesker.

"Derfor arbejder vi på at nedsætte sanselighedsgruppe i menigheden. Og jeg tror, jeg vil nyde det, når først den er er," siger han.

tro; **Lisbeth Reuss-Schmidt;** Min tro er ikke afhængig af min tilstand og evner, men Jesus skaber troen

Syg eller sand?

AF FLEMMING BAK POULSEN
KØBENHAVN

"Jeg er opstandelsen og livet; den, der tror på mig, skal leve, om han end dør. Og enhver, som lever og tror på mig, skal aldrig i evighed dø" (Joh 11,25-26).

Jesus sagde mange ting, der virker småsyrede, udfordrende, mærkelige, vilde.
Jesus-ordet i Johannesevangeliet 11,25-26 er et af dem, der har sat sig hos mig.
Han er rimelig selvbevidst, når

han siger: "Jeg er opstandelsen og livet."
Det bliver ikke mindre voldsomt i lyset af, at han sagde de ord personligt til en skrøbelig kvinde, der havde begravet sin bror for bare fire dage siden.
Og han slutter endda af med en meget direkte udfordring til hende: "Tror du det?"

Psykisk syg eller ...?
Hvad skal man tænke om en mand, der kan finde på at sige sådan?
Jeg kan kun få øje på to muligheder. Enten er han virkelig syg i hovedet – de psykiatriske diagnoser står i kø. Eller også taler han sandt, så der virkelig er fuld dækning for de store ord om, at den, der tror på ham, ikke skal dø.

Menneske eller Guds søn
Nogle mennesker har et billede af

Jesus som et stort, klogt menneske, der gjorde og sagde mange gode ting.
Jeg synes ikke, vi har den mulighed. Hvis Jesus bare var et menneske, så var han snarere gal end genial. Hvis ikke Jesus er den, han giver sig ud for (Guds søn, opstandelsen og livet), så er han hverken god eller klog.
Paulus er inde på noget af det samme i Første Korintherbrev. Hvis ikke Jesus er opstået, så er vores tro tom (1 Kor 15,14).

Jeg tør tro det
Holder det virkelig? Er den hjemløse tømrersøn fra Nazaret opstandelsen og livet? Skal den, der tror dét om ham, virkelig aldrig dø?
Jeg tror, jeg tør tro det. Han var for god til at være så syg – og nå ja, så blev han set i live af over 500 mennesker efter sin død.

mit bibelvers;

"Idet vi ser hen til Jesus, troens banebryder og fuldender, som udholdt korset" (Hebr 12,2).

Det er faktisk svært at vælge lige præcist "Mit bibelvers", for jeg har oplevet, at Gud har brugt særligt tre forskellige vers gentagne gange gennem årene. Han ved nemlig godt, at jeg er temmelig tungnem, så jeg har brug for gentagelser.
Jeg har derfor valgt et vers, som jeg stadig har brug for at holde fast i – for jeg er ikke en perfekt kristen, som har styr på hele teologien, LM's kerneværdier, kærlighed og tålmodighed med mine medmennesker, ja, ikke en gang til mine medkristne brødre og søstre.
Men jeg har en perfekt frelser, Jesus, som er troens banebryder og fuldender, som har gjort og gør alt det, jeg ikke kan.
Så den sandhed må jeg holde fast i, både når jeg oplever konkrete bønnesvar (for eksempel blev min stjålne bil fundet to timer efter en desperat bøn om hjælp), eller jeg tvivler på, om jeg er overhovedet er en kristen, fordi jeg glemmer at se hen til Jesus. Men heldigvis er min tro ikke afhængig af min tilstand og mine evner, men Jesus skaber troen og vil også føre mig hjem.
*Lisbeth Reuss-Schmidt
Aarhus*

mit liv med Jesus;

Andre bad, da jeg ikke selv kunne

Jesus var der også på den dårlige dag – en uheldig lillejuleaften

AF OLE SOLGAARD

Lillejuleaften 2011 var Karen Sulkjær så træt og opkørt over dagens begivenheder, at hun slet ikke kunne samle tankerne i bøn til Gud, selvom hun havde stor brug for hans hjælp.
"Men det var godt at mærke, at andre tog over. Der var andre, der bar mig og min familie til Gud, da jeg ikke selv magtede at komme til ham," fortæller 43-årige Karen Sulkjær fra Tarm.

Far på sygehus i julen
Om formiddagen var hendes mand, Steen, i gang med julerengøring af vinduerne på husets første sal. Han stod på en stige i to meters højde.
Pludselig skred stigen væk under ham. Og så lå han der. Ambulancen blev tilkaldt, og han blev indlagt på sygehuset med et kompliceret brud på knæet.
En sådan optakt til julen var ikke lige, hvad familien havde set frem til. Familiens fire børn, der er i alderen otte til 14 år, var grædefærdige. Hvordan skulle det dog blive en god jul, når far lå på sygehuset?

Efter ulykken oplevede Karen og Steen Sulkjær det kristne fællesskab i aktion.

Det hele var svært at overskue.
Forbøn og omsorg
Krisen handlede ganske vist ikke om liv og død, understreger Karen Sulkjær. Alligevel oplevede hun det som en skyggeperiode, hvor det var svært at se lys forude.
"Men Jesus var i mørket. Midt i

mørket tændte Gud små lys, så vi kunne se lidt fremad igen. Han lod os ikke i stikken. Og vi fik faktisk en rigtig god jul alligevel," siger Karen Sulkjær.
Allerede ved gudstjenesten lillejuleaften mødte de menighedens opbakning og tilsagn om forbøn. Nogle sagde endda: "Vores børn

sorg, for eksempel med små besøg i hjemmet.
Hyrde på gode og dårlige dage
Det har altid betydet meget for Karen Sulkjær at have Jesus som sin hyrde. Og hun fortæller gerne om det i den børneklub, som hun er leder af.
Men det er blevet understreget for hende igen i forbindelse med den uheldige lillejuleaften.
"Jesus er min hyrde. Det betyder, at han leder mig både på de gode og de dårlige dage. Hans hensigt er at lede mig frelst hjem til målet," fastslår hun.
"Det er ikke altid så let at se. Men jeg synes, det er stort, at vi må komme til Jesus med alle ting. Og han har lovet at høre på os. Det vil han også, når det er andre, der beder for os."
Steen Sulkjær, der normalt arbejder som SFO-leder på Skjern Kristne Friskole, har foreløbigt været sygemeldt i to måneder og er i gang med genoptræning af knæet.
Karen Sulkjær, der er læreruddannet, arbejder som sygehjælper på demens-afdelingen på plejehjemmet Klokkebjerg. Familien er engageret i Tarm Frimenighed.

Bibelferie i Slovakiet

Skandinavisk bibelkursus i Poprad, Slovakiet

17. – 24. juli

Talere: Stig Magne Heitmann (Åbne Døre, Norge),
Dan Hesselund (LM) og Slavomir Slavik (EVS, Slovakiet).
Rejseledere: Curt Westman og Asger Refslund-Nørgaard

For yderligere information, pris og påmelding:

www.sem-scandinavia.com**Tlf.: +47 45 88 37 80**

anmeldelse;

Kristne i Danmark kan lære meget

AF FINN BECH

Jørgen Hedager Nielsen
Forsoning i kløfternes land
Fokal i samarbejde med LogosMedia 2011

234 sider – 249,95 kroner

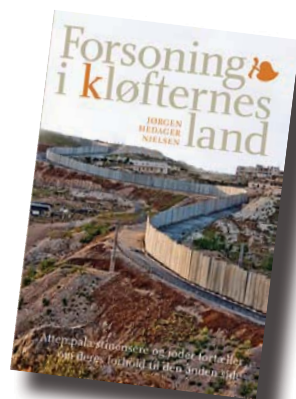
Denne bog er skrevet af Jørgen Hedager Nielsen, der er journalist på Indre Missions Tidende. Den har undertitlen *Atten palæstinensere og jøder fortæller om deres forhold til den anden side*. Det drejer sig først og fremmest om ni messianske jøder og ni kristne palæstinensere, der under forfatterens rejse til Israel og Vestbredden har fortalt ham om deres liv.

Bogen rummer også nogle sider, hvori Jørgen Hedager Nielsen fortæller en del om de kirkelige forhold i

Israel og i de palæstinensiske områder. Vi hører i hele bogen en del om bevægelsen Musalaha, der er et 20 år gammelt forsoningsarbejde, der fører jøder og palæstinensere sammen som enkeltpersoner. Bevægelsen driver kvindearbejde, ungdomsarbejde og lejrarbejde for israelske og palæstinensiske børn. Der er en god beskrivelse af dette arbejde om forsoning, som vi kristne i Danmark sikkert også kunne lære en hel del af.

Vi får også lidt at vide om de kirkelige forhold i områderne. Jeg blev meget overrasket over, at der findes så mange kristne blandt jøderne og araberne. Der er nok ingen tvivl om, at de fleste af os virkelig kan lære meget af dette afsnit.

På de sidste 200 sider er det så, at de mange jøder og palæstinensere fortæller om deres liv som kristne. De har faktisk alle haft vidt

Der fortælles også, at når der sker beskydninger begge veje mellem Israel og Palæstina, så ved man, at de kristne arabere og jøder beder for hinanden.

Jeg har lyst til at slutte med et citat fra den nævnte jødiske Orits beretning: "Jeg ser frem til den tid, hvor der ikke mere skal være jøde eller græker, træ eller fri, men vi alle er ét i Kristi blod. Og vi skal alle bo sammen. Der vil ikke være Israel eller Palæstina. Vi skal bo i Guds rige, og måske vil min gode veninde Rhema fra Betlehem være min nabo."

Det er en bog, der både vækker ens følelser, men som også kan lære læseren en hel del af faktuel art.

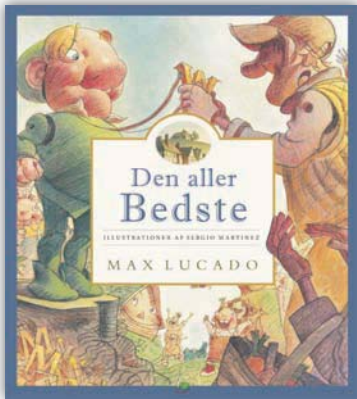
www.bogsvend.dk

Kristne brugte bøger sælges

Ikast kristne Antikvariat

Navervej 9, 7430 Ikast.

Tlf. 97 25 20 77

DEN ALLERBEDSTE32 sider
Kr. 99,95

Af Max Lucado

Denne nyeste fortælling fra Trælstrup vil overraske dig, ligesom Punello selv overrasker byen med nyheden om, hvor enestående han virkelig er.

For børn fra 6-7 år.

I samme serie: Hvis bare jeg havde en grøn næse

Logos
media**www.logosmedia.dk****Hvordan bevarer du din tro i et afkristnet samfund?****Den kristne ugeavis Udfordringen er en god hjælp for mange.**

- **UNDERVISNING:** Familieliv, arbejdsliv, bibelsk arkæologi, tro i praksis.
- **UNGT STOF:** Altid mindst to sider med godt stof for unge, fx fra FC Udfordringen.
- **SUNDHED:** Brevkasser og artikler om bedre sundhed - for både krop, sjæl og ånd.
- **INTERVIEWS:** Kendte og ukendte, der har oplevet Gud og den åndelige virkelighed.
- **MENINGER:** Ledere, kronikker, klummer og anmeldelser med klare kristne holdninger.
- **NYHEDER:** Fra både folkekirken og frikirkerne, samt nyt om kristne i udlandet - hver uge.

(Obs! Du kan også bestille avisen, kristne bøger og musik på hjemmesiden **Udfordringen.dk** - eller ring **7456 2202**)**Ja tak, lad mig prøve Udfordringen**

___ ½ år for kun 348 kr. ___ et helt år for kun 598 kr.
___ **prøv 2 måneder gratis** - og betal derefter opkrævningsen, hvis du fortsætter
___ Europa (Færøerne/Grønland) 1 år 998 kr. ___ Øvrige udland 1 år 1298 kr.
___ Studie-abonn. 1 år 398 kr. eller ___ ½ år 248 kr. ___ Netabonnement 128 kr.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. _____ By: _____

Tlf.: _____

E-mail: _____

Obs! Vind en rejse for 2 personer!

Nye abonnenter deltager i lodtrækningen om **to pladser** på Udfordringens læserrejse til "de første kristne" i Grækenland og Tyrkiet i juni 2012. Den er arrangeret af Unitas Rejser med præsteparret Rhodia og Stig Christensen som rejseledere. Rejsen kan også bestilles hos Unitas Rejser for 13.445,-

Tro & Mission 2012

Sendes ufrankeret
modtageren
betaler porto en**Udfordringen**

Postbox 110

+++ 16693 +++

7993 Sydjylland-Fyn USF B

Prøv den
kristne
ugeavis
gratis i to
måneder.

Det er helt uforpligtende. Efter en måned får du et giro-kort og kan beslutte, om du vil fortsætte.

Prisen er kun 598 kr. for et helt år! Avisen er på 24 sider i farver.

Danmarks bedste Israels-dækning!**Nyt fra Israel**
v. Richard Oestermann

Dagligt følger vores korrespondent i Israel udviklingen i Bibelens lande. Som abonnent har du adgang til **Richard Oestermanns** daglige artikler på hjemmesiden og i den trykte udgave.

debat; »

Manuel Vigilius; Det er andet og mere end ordkløveri. Ord skaber, hvad det nævner

Debat er spalten, hvor læserne kan komme til orde og er dermed udtryk for skribentens egen holdning. Redaktionen

forbeholder sig ret til at forkorte indlæg, der fylder mere end 2.000 anslag inklusive mellemrum.

» De gode nyheder har mange facetter og indgange

AF MANUEL VIGILIUS
GRÆSTED

Peter Olsen (PO) mener, at selve "evangeliet er på spil", når nogle evangelikale bruger begrebet "evangeliet" bredere end i klassisk luthersk forståelse. PO har et positivt anliggende, nemlig klarhed. Desuden skriver han lærd og skarpt. Tak for det.

Alligevel er der noget, som klinger skævt – og det skæve har konsekvenser, som er til at tage og føle på. Derfor:

Det er simpelthen ramt ved siden af at insistere på en (og kun én) forståelse af "evangelium", som ikke er

dikteret af Bibelens brug, men resultatet af en "overordnet teologisk analyse", som PO selv medgiver. Selv Jesus, Paulus og andre NT-forfattere bruger det i en bredere betydning. Det er dog noget.

Og det er andet og mere end ordkløveri. Ord skaber, hvad det nævner. En ikke-bibelsk, begrænset udlægning giver ikke-bibelsk begrænset forståelse og indlevelse. Der er en reel risiko for, at vi får skabt en lov-og-evangelium maskine, der kværner korrekte, men unødvendigt begrænsende prædikener ud.

Evangeliet er enkelt og

klart, ja, men også dybt, rigt og nuanceret – "alt det, som englens begærer at få indblik i" (1Pet 1,12). Det er en diamant med mange facetter og indgange, hver af dem værdifuld og med til at udfolde det fantastiske budskab, som:

- En fortælling om den historiske begivenhed, som Jesu liv, død og opstandelse er. Hans soning af verdens synd på korset – og hans sejr over døden. Det er centrum i Bibelens evangelie-fremstilling.
- En beskrivelse af den kristnes nye identitet. Evangeliet om vores barnekår. "Sådan skal I også se på jer:

I er døde for synden, men levende for Gud i Kristus Jesus" (Rom 6, 11) med alt, hvad det medfører ...

- En proklamerende af Guds rige (Mark 1,15 m.fl.). Et helt andet værdisystem end verdens. De stærke bliver svage, og de svage stærke, fattige bliver rige og så videre.

Meget andet kunne siges, for evangeliet er totalt. Det ændrer alt – og har kraft i sig til alt, hvad der hører kristenlivet til. Det er ikke bare kristenlivets abc. Det er kristenlivets a-å! Og det skal formidles i al sin bibelske fylde, bredde og rigdom som netop det, det er: Guds gode nyheder.

» Helliggørelse er hverken lov eller evangelium – og begge dele

AF LEIF ANDERSEN
HVIDOVRE

Da debatten om den rette skelnen mellem loven og evangeliet rører ved hjertet for mig, vil jeg gerne benytte lejligheden til kort at skitsere, hvordan debatten ser ud fra min (prædike)stol:

Denne skelnen er på en gang det mest elementære i forståelsen af Guds ord – og det vanskeligste at forvalte i praksis. Mennesker og menigheder er blevet prædikeret i sænk af en uklar tale. Det gælder ikke mindst i talen om efterfølgelsen, helliggørelsen og det nye liv i

Kristus: Er den lov, eller er den evangelium?

Den er hverken-eller samt begge dele på en gang (ingen skal bilde sig ind, at det er let at skelne!). For den rette skelnen mellem loven og evangeliet handler om langt mere end dom og nåde. Den er en hermeneutisk nøgle til hele Guds ord. Ikke mindst til forkyndelsen af efterfølgelsen. Og her skal vi finde vej: Hvordan forkyn-der og formaner vi til efterfølgelse – radikalt forpligtende uden at trælbinde?! Forenklet og skåret ud i pap: Formaning til helligt liv er ikke loven – for loven i snævrere forstand er alt

det i Guds ord, der slår ihjel. Den er heller ikke evangeliet. For evangeliet i snævrere forstand er ordet om Kristi fuldbårte værk og retfærdiggørelsen ved tro.

Alligevel går det galt, hvis vi hverken må bruge ordet lov eller bruge ordet evangelium om efterfølgelsen og helliggørelsen. Så risikerer vi ganske enkelt at blive uklare og sprogløse i et af de bærende temaer i Ny Testamente (NT). Formaning er lov – som i Kristi lov, som i det nye bud (som i lovens tredje brug, om man vil). Men formaning er også evangelium – som i evangeliet om helliggørelsen, evan-

geliet om Ånden. Ja, i min optik er den endda mere evangelium end lov, fordi den er budskabet om Guds fornyende værk i os.

Sådan bruger jeg selv ordene – fordi jeg er systematiker. Morten Hørning er ekseget; og han har det med at bruge ordene, som NT selv bruger dem. Selve den grundlæggende skelnen er sprællevende hos ham; det skal der ikke herske tvivl om. Men NT har den irriterende uvane at bruge ordene og grammatikken anderledes, end vore forsøg på systematik og sammenfatning egentlig har det godt med.

» Hvem definerer begrebet "evangelium" – Luther eller Bibelen?

AF LEIF E. KRISTENSEN
FREDRIKSVERK

Tak til Peter Olsen for svaret. Så vidt jeg forstår, er vi enige om, at den lutherske tradition bruger ordet "evangelium" anderledes, end Jesus og apostlene gjorde. Min pointe var, at det så er urimeligt at kritisere McKnight for at bruge ordet, som det faktisk bruges i Bibelen.

Det undrer mig, at Peter Olsen tilsyneladende ikke ser noget problem i den anderledes brug. For det er da ret afgørende, hvordan NT definerer det evangelium, vi selv

skal leve af og give videre til andre.

Det kan vel ikke være uden betydning, at vi kalder noget "evangeliet", som Bibelen kalder noget andet?

Desuden er det grundlæggende for al samtale, at vi bruger ordene på samme måde. Det er jo ikke så sært, at to debattører bliver uenige om, hvad evangeliet er ifølge Bibelen, hvis den ene slet ikke taler om "evangeliet", men om "nåden"!

Dette er ikke teologisk ordkløveri. Det betyder konkret, at når vi, der er vokset op i for eksempel LM, læser ordet "evangelium" i NT, fylder vi

det med et luthersk indhold frem for et bibelsk. Det er ret afslørende, at mange af os ikke engang er klar over, at vi bruger ordet anderledes, end det bruges i NT! Den lutherske forståelse af "evangelium" har så at sige overvundet den bibelske.

De lutherske kategorier bliver dermed i praksis lagt ned over Bibelen som en skabelon. Resultatet er, at bibelske formuleringer, der ikke passer ind i lov-/evangelium-skemaet, har en tendens til at ryge ud af synsfeltet. Forståelsen af evangeliet er et godt eksempel.

I NT er det forbundet med

budskaber som "Guds rige er kommet nær" og "Jesus er Herre", men de formuleringer er nærmest fraværende i det lutherske evangelium, eller bliver slet ikke forstået som evangeliet, selv om apostlene siger, at de er det.

Mit anliggende er, at vi ikke afviser en forkyndelse, blot fordi den er formuleret i andre teologiske kategorier end vore egne. Det er teksten, der er Guds ord, ikke vores systematik.

Og mon ikke vi alle har oplevet, at nye vinkler på en tekst kan give blik for værdifulde bibelske sandheder, vi ikke før kunne se?

leder; Evangeliet skal forkyndes

MINISTER FOR LIGESTILLING og kirke Manu Sareen har nu fremlagt sine to lovforslag om det kønsneutrale ægteskab. Trods en livlig debat i høringsfasen er det kun småting, der er blevet ændret i lovforslagernes endelige tekst.

Manu Sareen fastholder således, at han vil indføre et egentligt kønsneutralt ægteskab. Det handler altså ikke "bare" om at give homoseksuelle mulighed for at få en decideret kirkelig vielse. Det handler om, at et homoseksuelt partnerskab med vold og magt skal være det samme som et ægteskab mellem en mand og en kvinde. Derfor skal parterne i det kommende homoseksuelle ægteskab også hedde ægtefæller og ikke for eksempel livsfæller.

Regeringen har ønsket at tage det store skridt og gøre ægteskabet kønsneutralt. Det har betydet, at der er skabt fornyet modstand mod forslaget – også i bispekollegiet.

MAN KAN SÅ gisne om, hvorvidt det er udtryk for et politisk overmod eller for en benhård politisk prioritering fra Manu Sareens side. Han kunne jo have valgt at nedskrive sine ambitioner og i stedet for at indføre et kirkeligt ritual for det kønsneutrale ægteskab altså have "nøjedes" med at indføre en særlig vielse for homoseksuelle. Det ville have medført markant færre problemer – også med biskopperne.

Men nu har han altså satset på det store skridt og har dermed også udsigt til en markant politisk sejr. Med udsigt til at blive hyldet for igen at gøre Danmark til foregangsland for homoseksuelle kan han åbenbart fint leve med at få et flertal af biskopperne imod sig.

Og dermed bliver det jo også meget klart, at Sareen er Ligestillingsminister med stort L og kirkeminister med lille k.

UD FRA EN samfundsmæssig synsvinkel er det et stort skridt at gøre homoseksuelt partnerskab til et kønsneutralt ægteskab. Ud fra en teologisk synsvinkel tager man det skæbnsvangre skridt allerede der, hvor man vil give en kirkelige velsignelse til homoseksuelle partnere. Dermed går man nemlig ud over det mandat, Gud har givet os. Og der er grund til at begræde, at det kun er to biskopper, der vil yde modstand mod dette skridt.

Nu kommer så loven, medmindre der går kludder i den politiske proces, og der vil blandt missionsfolk være forskellige opfattelser af, hvilken konsekvens det skal få for ens tilhørsforhold til folkekirken.

Hvad der derimod ikke bør være forskellige opfattelser af, er, at vi alle står over for den store udfordring både at holde fast ved Guds ord og ordninger, og at forkynde evangeliet om Guds nåde og frelse til syndere. Budskabet om, at Gud elskede verden så højt, at han gav sin søn som en soning for vores synder, skal forkyndes for både homoseksuelle og heteroseksuelle. Og det alene kan hindre yderligere åndeligt frafald i vores land.

Birger Reuss Schmidt
ansv. redaktør

Sommerhus nær Søndervig. Børnevenligt, flot udsigt, dejlig natur, nær hav, fiskesø og golfbane. 6 per. 3 soverum. Henv. 61273796 eller se mere på www.søndervigsommerhusudlejning.dk

LÆRER SØGES PR. 1. AUGUST 2012.

Vi søger en brændende og engageret lærer, som kan undervise i nogle af følgende fag: Dansk og klasselærerfunktion, musik og sammenspilsgruppe eller matematik.

Friskolen er en kristen friskole i vækst, der har ca. 95 elever fra 0-9. klasse.

Yderligere oplysninger om stillingen fås på hjemmesiden, eller ved henvendelse til skoleleder Ole K. Nielsen, mobil 2674 9167.

Ansøgningen skal være skolen i hænde senest den 2. april 2012.

FRISKOLEN
I BRAMMING

Gabelsvej 12 C - 6740 Bramming - Tlf. 7517 2449 - www.friskolen.dk

Ølgod Kristne Friskole

Søger nu lærer og SFO leder
- se mere på
www.ølgodkristnefriskole.dk

Tværkulturel konsulent søges

Brænder du for, at nydanskere får et godt liv i Danmark, for tværkulturel mission og integration, er det måske dig, vi gerne vil ansætte som ny tværkulturel konsulent i Luthersk Mission.

Fra 1. august 2012 er der en stilling ledig som tværkulturel konsulent i Danmark vest for Storebælt. Stillingen er på 60 procent af en fuldtidsstilling.

Opgaven

- Du skal være med til at arrangere tværkulturelle aktiviteter for danskere og nydanskere.
- Du kommer til at planlægge, deltage i og medvirke ved tværkulturelle møder, gudstjenester og studiegrupper.
- Du skal være opsøgende blandt nydanskerne og hjælpe dem ind i kristne fællesskaber.
- Du skal inspirere og motivere frivillige til at gå ind i LM's tværkulturelle arbejde.

Din profil

- Du har kærlighed til nydanskerne.
- Du brænder for at bringe evangeliet til de nye danskere.
- Du har syn for nydanskernes integration.
- Du taler engelsk på almindeligt funktionsniveau.

Du kan se mere om stillingen på LM's hjemmeside: www.dlm.dk/job-i-danmark.

Ansøgningsfrist: Den 10. april 2012.

Ønsker du yderligere information, er du velkommen til at kontakte national chef Carsten Skovgaard-Holm, csh@dlm.dk, 48 20 76 84 eller 61 70 48 87.

Lærer søges til

Skjern Kristne Friskole

Fra 1. august 2012 til en fast stilling med 80-100 % ansættelse.

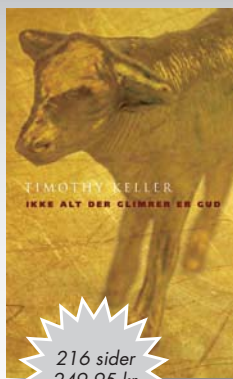
Du skal kunne undervise i drengeidræt samt nogle af fagene dansk, natur og teknik, historie og tysk.

Løn- og ansættelsesforhold i henhold til overenskomst mellem LC og Finansministeriet.

Læs meget mere på www.skrif.dk.

Ansøgningsfrist den 11. april kl. 12.00

TIMOTHY KELLER IKKE ALT DER GLIMRER ER GUD

»Dette er en af de mest skelsættende og befriende bøger, jeg har læst i mange år. Der findes en plads i ethvert menneskes hjerte, som kun Gud kan fylde ud. Står pladsen tom, flytter afguderne ind. Kun budskabet om Jesus magter at befri menneskehjertet for afguder og i stedet fylde det med tak!«

Jens Lomborg, Skjern

TORBEN JENSEN (RED.) OVENLYS PÅ MØRKE DAGE

Denne lille bog er tænkt som en hjælp til dig, som erfarer den mørke side af livet. Her er kærlige ord fra Gud, opmuntringer, formaninger og evighedspektiv.

Bogen indeholder andagter til 28 dage - morgen og aften.

CREDO

FORLAGSGRUPPEN LOHSE
Tlf.: 75 93 44 55
WWW.CREDO.DK

lumi genbrug

Luthersk Missions genbrugsbutikker modtager gerne alt, som er for godt til at kassere, men egnet til genbrug.

Du finder os her:

AGERSKOV: Tværgade 2, tlf. 29 72 99 84

AABENRAA: Ll. Kolstrup 40, tlf. 74 75 00 80

GILLELEJE: Østergade 2, tlf. 32 62 00 56

HILLERØD: Helsingørsgade 19b, tlf. 33 12 00 56

NEXØ: Sdr. Hammer 55, tlf. 56 49 32 11

SKJERN: Svinget 10, tlf. 40 83 68 40/30 23 00 27

VIDEBÆK: Nygade 19, tlf. 42 18 42 18

lumigenbrug.dk

mindeord;

Den 26. februar mistede LM-kredsen, Nørresundby, en trofast støtte og ven. Poul Erik Andersen gik hjem til Herren, 72 år. Samtidig mistede familien en kærlig og omsorgsfuld ægtefælle og far. Poul Erik efterlader sig hustruen Thora og to voksne børn, Elin og Johan. De havde et åbent og gæstfrit hjem, hvor troen på Jesus satte sine tydelige spor.

Poul Erik var altid tjenstvillig og trofast på arbejdsplads og i menighed. Som håndværker var han en praktisk mand, der med sit rolige gemyt og venlige væsen var afholdt.

I 1976 var Poul Erik med til at starte LM-kredsen i Aalborg og senere LM-kredsen i Nørresundby. Ligeledes var han en af initiativtagerne til Filip-skolen. Familien var også aktive i arbejdet omkring den lokale sognekirke i Gistrup.

Et meget stort følge fulgte Poul Erik til graven, hvor Rom 14,8 blev trøsteordene. Der er noget, der er langt mere afgørende for os, end at leve. Det er at høre Herren til. Og der er noget, der er langt vigtigere end liv. Det er en frelst sjæl. De, der dør i troen på Jesus, har nået målet. Poul Erik Andersen har nået målet!

Æret være Poul Erik Andersens minde!

Sine og Jørgen Vinther
Aalborg

Tro & Mission bringer gerne mindeord. Et passende omfang vil være 1.000 anslag inklusive mellemrum - med mindre særlige forhold gør sig gældende. Er det længere, forbeholder redaktionen sig ret til at forkorte det.

Omgivet af sine kære blev Ole Mortensen, Helsingør, den 24. februar hentet hjem til Gud efter nogle år med tiltagende sygdom.

Bortset fra nogle få år har Ole altid boet i Helsingør, hvor han sammen med Bodil skabte et trygt og godt hjem for de to børn, der kom til.

Ole blev begravet fra Græsted Kirke, hvor præsten, Ole Backer Mogens, talte ud fra Sl 40 og 1 Thes 4,13-18 om det kristne håb. At vi midt i sorgen over at have mistet har den vished, at vi en gang skal ses igen i Guds Himmel, hvor der ikke er smerte og sorg.

Som afslutning på sin tale læste præsten en sang, som Ole ofte foretog, når der var mulighed for det: "Der står endnu en

sabbatsro tilbage".

Ved mindesamværet havde flere ordet og hæftede sig særligt ved Oles store trofasthed og hjælp-somhed - og ikke mindst hans helt specielle form for humor. Han kunne og ville gerne snakke med alle. Ole var udlært bilmekaniker, men sluttede af som salgschauffør på Holandske Mølle, hvor han var vellidt af sine kunder, som han gerne "stod på pinde" for.

Ole har tjent trofast i LM. Som søndagsskolelærer, i kredsbestyrelsen og som kasserer.

Vore tanker går til Bodil og familien, der har mistet en elsket mand og far, og med stor tak til Gud vil vi ære Oles minde.

Venner i LM Helsingør

JESUSMEDITATION

"Minutter med Jesus" er 365 enkle meditationsøvelser til dig, der ønsker en levende relation til Jesus Kristus.

Bogen er skrevet af Edin Løvås, der kaldes "den norske retrætebevægelses far".

198 sider - Kr. 199,95

www.logosmedia.dk

Svarpanel: terapeut Ellen Esmarch Pedersen, daglig leder af KPI Carsten Hjorth Pedersen, læge Anne Marie Rask, cand. theol. og frimenighedspræst Peter Rask og socialrådgiver Yvonne Solgaard

spørg;

Oplevelser kan arrangeres – ikke venskaber

Til Brevkassen

Der er noget, som har frustreret mig en del, og det kunne jeg godt tænke mig at spørge jer til råds om.

Sagen er, at jeg synes, det kan være meget svært at se på, at en del i vores menigheder og også i LMU føler sig ensomme i fællesskabet.

Jeg har talt med flere, som ikke har lyst til at komme på lejre eller til ungdomsmøder, fordi de ikke synes, de har nogen at snakke med.

Mange steder er der ligesom en indercirkel af folk, som taler med hinanden og inviterer hinanden hjem privat. Men så er der en hel del, som ikke bliver inviteret, og som kun kommer til møder, fordi de synes, de skal.

Jeg er bange for, at især vores unge vil vælge det kristne fællesskab fra, hvis de ikke falder til. Hvad tænker I, kunne være løsningen?

Venlig hilsen
En bekymret mor

Kære bekymrede mor
Tak for dit spørgsmål.

Vores oplevelse er, at dette ikke kun er et ungdomsfænomen, men noget, som gør sig gældende for alle aldersgrupper, og derfor vil vi prøve at svare på det generelt.

Og det er ikke noget sundhedstegn, at der i vores forsamlinger er mennesker, som føler sig overset og ignoreret.

Vi er klar over, at man ikke kan være venner med alle, men det argument fratager ikke menigheden som sådan for et ansvar for at rumme alle og give dem følelsen af at høre til.

Hvis der udvikles og fastholdes en kultur i vores missionshuse, hvor der synes at være et A- og et B-hold, hvor nogle er inde i varmen, mens andre permanent er tilskuere, forstår vi faktisk godt at nogle vælger de fællesskaber fra.

Bibelen fortæller os, at vi

er brødre og søstre. Vi har samme far og er forpligtede på at følges ad gennem livet.

Venner vælger man måske ud fra fælles interesser og matchende personligheder, men familien kan man ikke selv vælge eller skifte ud.

Venskaber kan næppe arrangeres, men med vore søskende skal vi dele liv, hjælpe og støtte. Kan det måske hjælpe, at vi forventer os søskende og ikke venner, når vi møder op i menigheden?

Vend også blikket indad

Når det så er sagt, skal man også turde at vende blikket indad og se, om man gør et helhjertet forsøg på at blive en integreret del af fællesskabet.

Har man en forventning om, at fællesskabet bare skal komme én i møde og møde ens behov uden aktiv deltagelse fra en selv, så har man i vores optik ikke en

realistisk tilgang til det sociale liv i et missionshus.

Ansaret for trivslen går begge veje og kræver aktiv deltagelse fra alle parter.

Det er oplagt, at man selv inviterer, hvis man har overskud til det. Selv at melde sig til opgaver og udvalg er også gode muligheder for at blive bedre integreret.

Sæt ord på!

Dernæst har vi lyst til at udfordre dig og andre, som måske føler de står i samme situation, til at få sat ord på det i menigheden.

Foråret er traditionelt generalforsamlingernes højsæson, og vi synes, det her vil være oplagt at få taget en drøftelse af kredsens/menighedens sociale struktur.

Så den beskrevne udvikling med en indercirkel ikke får lov til at passere uden at blive udfordret.

Der kan næppe arrangeres venskaber, men man kan

sagtens arrangere fælles oplevelser og tilknytningspunkter. Har I måske et socialt udvalg?

Kulinarisk rundtur

I kirken ved søerne, hvor vi selv kommer, havde vi således sidste år et arrangement, kaldet kulinarisk rundtur, hvor man i løbet af en aften besøger tre familier for at spise henholdsvis forret, hovedret og dessert.

Ud over den åbenlyse fordel, at andre laver mad

til dig denne aften, har det den fordel, at man her spiser sammen med mange forskellige mennesker, ser, hvordan en del af dem bor, og således kommer tættere på hinanden.

Hos os har konklusionen i hvert fald været, at det er et arrangement, som er kommet for at blive.

Ideen være hermed givet videre til fri afbenyttelse.

Med venlig hilsen
Anne Marie og Peter Rask

Skriv til Tro & Missions brevkasse og spørg om livet med troen.

Adressen er: Brevkassen, Tro & Mission, Industri-vænget 40, 3400 Hillerød. Mail: tm@dml.dk.

Alle henvendelser behandles fortroligt. Der svares kun på de breve, der kommer i avisen.

Alle breve vil fremstå anonymt i avisen.

Farvel, men jeg bliver her fortsat

AF DITTE OLSEN

1. april lukker LM et afsnit af sin forlagshistorie og tager hul på et nyt. LogosMedia nedlægges som selvstændig forlag og indgår fremover som en del af Forlagsgruppen Lohse.

For forlagsredaktør Flemming Bak Poulsen betyder det, at han fremover ikke står på LM's lønningliste. Men han skal fortsat redigere LogosMedia-bøger på halv tid.

Han har siden februar 2011 også haft en halvtidsstilling som ungdomspræst i Skelgårdskirken.

Tro&Mission har spurgt ham om hans fortid og fremtid med LM-bøger.

Du blev ansat som forlagsleder af LogosMedia i 2005. Hvorfor skiftede du stilling til forlagsredaktør i 2008?

Det er jo ikke så ofte, man degraderer sig selv! Jeg så dog en mulighed for at kunne fokusere mere på det, jeg synes, er spændende,

nemlig bøgernes indhold og tilblivelse. Og bagefter har jeg følt mig meget mere på "min hylde".

Hvilken bog har du lavet, som du er mest stolt af?

Jeg kan ikke pege en enkelt ud, men Mine homoseksuelle venner havde en særlig tilblivelsesproces. Det var ikke så let at finde nogle danskere, der ville stå frem med deres historie.

Da det lykkedes, havde jeg en oplevelse af at komme tæt på den sårbarhed, vi alle slæber rundt på som mennesker. Åndeligt og menneskeligt kunne jeg spejle mig i deres kampe. Det tror jeg faktisk også, man oplever som læser.

Hvordan er det som forlagsredaktør at være den usynlige medforfatter?

Sindssygt spændende faktisk. Det er forfatterens hjerteblod, man piller ved, og derfor kan det være kompliceret, hvis der for eksempel skal laves meget om i en tekst. Men hvis man kan

Flemming Bak Poulsen nyder at hoppe på trampolin med sine to sønner. Se et billede af ham forfra på side 11.

stå på en fælles forståelse af, at vi skal have den bedst mulige bog ud, kan det blive et rigtigt spændende og givende samarbejde.

Hvad er det specielt LM'ske, du vil sørge for er i bøgerne?

Det bliver en del af processen fremover, at vi skal prøve at definere de forskellige forlag i Forlagsgruppen Lohse nærmere i forhold til hinanden.

Den slags definitioner kan dog kun komme et stykke af vejen – det er i arbejdet med den enkelte bog, at man finder ud af, om det er en LogosMedia-bog.

Du vil fremover arbejde én dag om ugen på LM's sekretariat i Hillerød. Er det nok til at bevare berøringen med LM?

Nej. Men jeg tillader mig i al beskedenhed og forsigtig-

tighed at betragte mig selv som en del af LM.

Og så ligger der også i stillingen, at jeg skal deltage i en del stævner og kurser i LM-regi (formodentlig med et bogsalg i baglommen), så der kan ske en udveksling af input der.

Kan din halvtids-præstestilling befrugte redaktørarbejdet?

Mange præster synes, de

har for lidt tid til fordybelse. Som fuldtidsredaktør kan man til tider savne forbindelsen til virkeligheden. De to udfordringer synes jeg, at jeg har fundet den perfekte løsning på.

Jeg kan selvfølgelig ikke læse op fra en LogosMedia-bog, når jeg prædiker ved en ungdomsgudstjeneste – og omvendt kan jeg ikke tænke konfirmander som primær målgruppe for LogosMedias bøger.

Men jeg tror, samværet med konfirmanderne og de unge i kirken giver en fornemmelse for, hvad der rører sig i vores kultur – og dermed også, hvilke spørgsmål LogosMedias bøger gerne skal svare på.

Hvad nyder du mest at lave, når du ikke er på arbejde?

Hoppe på trampolin med mine to sønner (eller konen), hygge med venner og familie, bygge et havekur eller skyde en buk, se X factor, læse en god bog ...

Jeg er alt for tit på arbejde.

bagvendt;

Bagvendt bliver skrevet på skift af efterskoleforstander Rasmus B. Houler, missionær Annelise Clausen og ungdomskonsulent Helene Hammer Pihl

Hold ud

AF HELENE HAMMER PIHL
KØBENHAVN

Der er lidt indelukket, tror jeg nok, men det er på den hyggelige måde.

I ved på den måde, hvor man ikke selv rigtigt mærker det, men hvor en udefrakommende straks ville bede om at få vinduet sparket op. Uret viser halv otte, og aftenen er jo ung endnu. Jeg kan mærke den gode stemning i stuen. Men jeg sidder mest og tænker på, hvor længe de mon kan blive ved. Den ene bidder tænderne hårdt sammen, mens den anden kun afslører sin kraftanstrengelse med let

sammenknæbne øjne. På en måde forstår jeg ikke, at de gider. Hvorfor er der ikke bare én af dem, der giver op? "Hold ud," siger en pige, som sidder til højre for mig. Jeg kigger hen på hende et øjeblik. Hun smiler til dem. "Du kan godt, Dan, bare lidt endnu." Hendes ord får åbenbart dem begge til at lægge endnu flere kræfter i. For nu dirrer deres arme og knoerne er helt hvide. Nå ja, jeg

har måske nok glemt at fortælle dig det: Men de er såmænd bare ved at lægge arm. Nu her bagefter kan jeg egentlig ikke rigtig huske, om det var Dan, der vandt, eller om det var ham den anden. Jeg har glemt, hvad han hedder. Men der gik lang tid, før de fandt en vinder. Ingen af dem ville give op uden kamp. Eftersom jeg ikke er indehaver af den højeste smertetærskel nord

for Ringsted – eller for den sags skyld overarm, ville jeg måske nok bare have givet op. Men jeg kan godt komme i tanke om andre ting, hvor jeg stædigt ville være blevet ved ... og ved. Udholdenhed. Jo, det kender jeg. Og det er også det, der skal til, hvis man vil det, som man vil. "Hold ud," sagde pigen. Og den opmuntring har vi vil alle af og til brug for.

Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød

POST

DANMARK

ID-nr. 42591
Maskinel Magasinpost
**Udbringes senest
lørdag d. 24. marts 2012**

lm
LUTHERSK MISSION

06 | 23. marts 2012
Årgang 112 · Løssalg 20 kr.

tro & mission
inspiration | nærvær | holdning

Fem nye prædikanter er blevet kaldet og indviet ved afdelingsmøderne i Bornholms og Vestjyllands Afdelinger. De to afdelingsformænd glæder sig

DBI - i Etiopien;
Otte studerende fra Dansk Bibel-Institut har været på studietur til Etiopien. To af dem fortæller, hvad de særligt har lagt mærke til - og sammenligner med LMU og erfaringer fra Tanzania

4-5

Jesus er blevet større for Lilly Munch på hendes gamle dage. Hun fejrer sin 100 års fødselsdag i morgen

LogosMedia bliver en del af Forlagsgruppen Lohse. En økonomisk bæredygtig løsning - ifølge resourcechef

I Aarhus har mission og teologi slået sig sammen i et nyt, fælles hus. Visionen er, at det bliver et kraftcenter